

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารผ่านช่องทาง Douyin ของศูนย์สื่อบูรณาการ เมืองตงฟาง มณฑลไหหลำ สาธารณรัฐประชาชนจีน ปรากฏผลการศึกษาดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลเมืองตงฟาง (Dongfang - 东方)

4.1.1 ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของเมือง

เมืองตงฟาง (东方市) มีประวัติความเป็นมายาวนาน ย้อนหลังถึงสมัยราชวงศ์ฮั่นเมื่อปี 110 ก่อนคริสตกาล ได้มีการจัดตั้งเขตการปกครองชื่อจิวหลงซันในพื้นที่นี้ ต่อมาในปี ค.ศ. 607 สมัยราชวงศ์สุย ได้เปลี่ยนชื่อเขตเป็นอำเภอเก๋านเิน (Gan'en County) ซึ่งตลอดหลายยุคสมัยพื้นที่นี้เคยขึ้นกับหน่วยการปกครองต่าง ๆ เช่น มณฑลจูไห่จวิน ซางฮว่า นานหนิง และหย่าซู่ เป็นต้น จนกระทั่งหลังการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1949 ทางพรรคได้รวมอำเภอเก๋านเินเข้ากับอำเภอซางเจียงที่อยู่ติดกัน กลายเป็นอำเภอใหม่ชื่อ “ซางก่าน” แต่ในเดือนเมษายน ค.ศ. 1952 ก็ได้แยกพื้นที่บางส่วนมาตั้งเป็นอำเภอตงฟางขึ้นใหม่ โดยมีที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ที่หมู่บ้านตงฟาง (东方村) ซึ่งหมู่บ้านแห่งนี้เป็นชุมชนชาวเผ่าหลี (ชนพื้นเมืองไหหลำ) เดิมและเป็นที่มาของชื่อเมืองตงฟางในปัจจุบัน ต่อมาใน ค.ศ. 1953 อำเภอตงฟางขึ้นกับเขตปกครองตนเองชนชาติหลีและเหมียวเกาะไหหลำ (ขณะนั้นเกาะไหหลำยังสังกัดมณฑลกวางตุ้ง) และใน ค.ศ. 1959 ได้ย้ายที่ว่าการอำเภอจากหมู่บ้านตงฟางมายังเมืองท่า “ปาโส่ว” (Basuo Port) บนชายฝั่งทะเล เพื่อความสะดวกด้านคมนาคมและเศรษฐกิจ (Wikipedia, 2023) เมืองปาโส่วดังกล่าวได้พัฒนาเป็นศูนย์กลางเมืองตงฟางมาจนถึงปัจจุบัน

ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1987 อำเภอตงฟางได้รับการเปลี่ยนสถานะเป็นอำเภอปกครองตนเองชนชาติหลีตงฟาง เพื่อสะท้อนจำนวนประชากรชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่มาก แต่ต่อมาในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1997 รัฐบาลจีนได้ยกฐานะอำเภอตงฟางขึ้นเป็น “เมืองตงฟาง” ระดับเทศบาลนคร (county-level city) และให้ขึ้นตรงต่อมณฑลไหหลำโดยตรง นับแต่นั้นเป็นต้นมา เมืองตงฟางได้มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานอย่างรวดเร็ว โดยอาศัยประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและทำเลที่ตั้งติดชายฝั่ง เมืองนี้ได้กลายเป็นหนึ่งในศูนย์กลางเศรษฐกิจของภูมิภาคตะวันตกเฉียงใต้ของมณฑลไหหลำ และเป็นเมืองท่าสำคัญบนชายฝั่งด้านตะวันตกของเกาะไหหลำควบคู่ไปกับเมืองใหญ่ของมณฑล การค้นพบทรัพยากรแก๊สธรรมชาติและการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเคมีขนาดใหญ่ในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา (Invest in China, 2021) ล้วนเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ทำให้เมืองตงฟางเติบโตจากเมืองชนบทสู่เมืองอุตสาหกรรมในปัจจุบัน

4.1.2 ภูมิศาสตร์และภูมิอากาศ

ตงฟางตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะไหหลำ อยู่ทางตอนใต้ของปากแม่น้ำฉางฮว่า (Changhua) และมีพื้นที่ติดชายฝั่งอ่าวเป่ย์ปู้หรืออ่าวตังเกี๋ย โดยตรงข้ามกับประเทศ

เวียดนามผ่านทางทะเล พื้นที่ทั้งหมดของเมืองประมาณ 2,272 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศทั่วไปประกอบด้วยที่ราบเขตร้อนขนาดใหญ่และพื้นที่ชุ่มน้ำตามแนวชายฝั่งยาวประมาณ 128 กิโลเมตร ส่วนทางด้านในของแผ่นดินมีพื้นที่ป่าไม้สมบูรณ์และที่สูงซึ่งต่อเนื่องกับภูเขาทางตะวันออกของเกาะไหหลำ (Invest in China, 2021) ทำให้สภาพแวดล้อมเปลี่ยนจากทุ่งหญ้าเลี้ยงกึ่งทะเลทรายบริเวณชายฝั่งด้านตะวันตก ไปเป็นป่าดิบชื้นเขตร้อนในบริเวณภูเขาด้านตะวันออกของเขตเมือง

เมืองตงฟางมีภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อนชายฝั่ง (Aw ตามการแบ่งภูมิอากาศแบบเคิปปิน) มีสองฤดูกาลหลักคือฤดูฝนและฤดูแล้ง โดยฤดูฝนจะอยู่ในช่วงประมาณเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม มีฝนตกชุกโดยเฉพาะช่วงเดือนสิงหาคมถึงตุลาคมซึ่งอาจมีพายุไต้ฝุ่นพัดผ่าน ขณะที่ฤดูแล้งตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเมษายนแทบจะมีฝนตกน้อยมาก ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีประมาณ 1,040 มิลลิเมตร ซึ่งจัดว่าต่ำเมื่อเทียบกับพื้นที่อื่น ๆ ของเกาะไหหลำที่มักมีฝนชุกกว่า เมืองนี้ได้รับแสงแดดค่อนข้างมาก มีช่วงเวลาที่ท้องฟ้าแจ่มใสคิดเป็นกว่าร้อยละ 60 ของเวลาทั้งหมดในฤดูร้อน ส่งผลให้มีชั่วโมงแสงแดดต่อปีสูงถึงประมาณ 2,574 ชั่วโมง ถือเป็นพื้นที่ที่มีแดดจัดมากที่สุดในจังหวัดน่านใต้ อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีอยู่ในช่วงประมาณ 24 – 25°C และช่วงที่อากาศร้อนที่สุด (พฤษภาคม – สิงหาคม) อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยยังคงสูงกว่า 26°C แสดงถึงสภาพอากาศที่อบอุ่นตลอดทั้งปี

ด้วยสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศดังกล่าว ตงฟางจึงเป็นที่อยู่อาศัยของพันธุ์พืชและสัตว์เขตร้อนที่น่าสนใจหลายชนิด บริเวณอ่างเก็บน้ำต้าเทียนปอ (Datianpo) มีเขตรักษาพันธุ์กวางเอลด์ (Eld's Deer) ซึ่งเป็นกวางพันธุ์หายากและได้รับการคุ้มครองระดับชาติขั้นที่ 1 ของจีน นอกจากนี้ยังมีกลุ่มลิงกังหรือลิงแสมหางยาวอาศัยอยู่ในป่าฝิ่นที่อำเภอเทียนอัน (Tian'an) ทางตอนเหนือของเมือง ซึ่งสร้างความสนใจแก่ผู้มาเยือนในฐานะสิ่งมีชีวิตที่พบได้ยากเช่นกัน เมืองตงฟางยังมีทรัพยากรธรรมชาติใต้ดินอุดมสมบูรณ์ เช่น สินแร่ทองคำ ฟอสฟอรัส สังกะสี คริสตัล และทรายควอตซ์ที่มีความบริสุทธิ์สูง นอกจากนี้ยังมีศักยภาพด้านทรัพยากรน้ำมันและแก๊สธรรมชาติจำนวนมากมหาศาลใต้ทะเลนอกชายฝั่งเมืองนี้ด้วย โดยคาดว่าปริมาณสำรองแก๊สธรรมชาติที่พิสูจน์แล้วมีมากถึงประมาณ 232,100 ล้านลูกบาศก์เมตร และแหล่งแก๊ส “ตงฟาง 1 – 1” ซึ่งตั้งชื่อตามเมืองนี้ถือเป็นแหล่งแก๊สธรรมชาติที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับสามของประเทศจีน ให้ผลผลิตแก๊สปีละประมาณ 2,400 ล้านลูกบาศก์เมตร ในขณะที่แหล่งแก๊ส “ฉาวโจว 13 – 1” (Shore 13 – 1) นอกชายฝั่งใกล้เคียงก็ให้ผลผลิตสูงถึงปีละ 3,200 ล้านลูกบาศก์เมตร ทรัพยากรชายฝั่งอื่น ๆ ได้แก่ พื้นที่น้ำตื้นและที่ลุ่มปากแม่น้ำขนาดใหญ่ที่เหมาะสมแก่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และนาเกลือ “ตงฟางซอลเทิร์น” ซึ่งเป็นแหล่งผลิตเกลือทะเลที่ใหญ่เป็นอันดับสองของมณฑลไหหลำ ให้ผลผลิตเกลือดิบประมาณปีละ 45,000 ตัน (Invest in China, 2021)

4.1.3 สภาพเศรษฐกิจและภาคอุตสาหกรรมสำคัญ

เศรษฐกิจของเมืองตงฟางอาศัยทรัพยากรและอุตสาหกรรมหลักที่หลากหลาย ทั้งภาคเกษตรกรรม ประมง พลังงาน และอุตสาหกรรมการผลิตเคมี ใน ค.ศ.2020 เมืองตงฟางมีผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) ประมาณ 18.31 พันล้านหยวน (ราว 2.83 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) โดยมีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร 8.83 พันล้านหยวน (ขยายตัวร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับปีต่อปี) และรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรเมืองและชนบทอยู่ที่ประมาณ 36,127 หยวนและ 16,462 หยวนตามลำดับ (ขยายตัวร้อยละ 3 และร้อยละ

ละ 7 จากปีก่อนหน้า) สถิติเหล่านี้สะท้อนถึงการเติบโตทางเศรษฐกิจของตงฟาง และถือเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพสูงของเมืองในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 14 (ปี 2021 – 2025)

1. ภาคอุตสาหกรรมพลังงานและเคมี

เมืองตงฟางนับเป็นฐานการผลิตพลังงานและเคมีภัณฑ์ที่สำคัญของมณฑลไหหลำ จากการที่ค้นพบแหล่งแก๊สธรรมชาติขนาดใหญ่ในอ่าวตังเกี๋ยดังที่กล่าวไป ทำให้เกิดการลงทุนสร้างโรงงานอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น โรงงานผลิตปุ๋ยเคมี โรงงานผลิตแอมโมเนียสังเคราะห์ และเมทานอล จนปัจจุบันตงฟางเป็นหนึ่งในฐานการผลิตปุ๋ยและสารเคมีเกษตรที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศจีน อุตสาหกรรมเคมีเหล่านี้ตั้งอยู่ใกล้กับท่าเรือปาโสเพื่อความสะดวกในการขนส่งวัตถุดิบ และส่งออกสินค้า และบริษัท CNOOC (China National Offshore Oil Corp) Chemical ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจด้านปิโตรเคมีนอกชายฝั่งก็จัดตั้งสำนักงานใหญ่ที่เมืองตงฟาง และเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฮ่องกงเพื่อระดมทุนในการดำเนินธุรกิจด้วย การมีแหล่งแก๊สและน้ำมันดิบใกล้เคียง รวมถึงอยู่ไม่ไกลจากเหมืองแร่เหล็กขาลูในมณฑลไหหลำ ทำให้ตงฟางสามารถพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และการกลั่นที่ติดตั้งท่าเรือ (port – based chemical industry) (Wikipedia, 2023) อย่างรวดเร็ว และครบวงจร กลายเป็นกลไกหลักของเศรษฐกิจเมืองนี้ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา

2. ภาคเกษตรกรรมและประมง

แม้ภาคอุตสาหกรรมจะมีบทบาทเพิ่มขึ้น แต่เกษตรกรรมยังคงเป็นรากฐานของวิถีชีวิตและเศรษฐกิจในชนบทของตงฟาง พื้นที่ชนบทผลิตผลทางการเกษตรเขตร้อนหลากหลายชนิด เช่น มะม่วง กล้วย มันสำปะหลัง อ้อย และยางพารา ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของมณฑลไหหลำ ผลผลิตพืชเหล่านี้ไม่เพียงใช้บริโภคภายในจังหวัด แต่ยังส่งออกไปยังจีนแผ่นดินใหญ่และตลาดต่างประเทศด้วย ในด้านการประมง ตงฟางตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งประมงอ่าวเป่ย์ปู้ (อ่าวตังเกี๋ย) ทางตะวันตกเฉียงเหนือ และอยู่ติดกับน่านน้ำทะเลจีนใต้ที่อุดมสมบูรณ์ ทำให้มีทรัพยากรสัตว์น้ำชุมชมเหมาะแก่การทำประมงชายฝั่งและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง เมืองตงฟางมีพื้นที่ปลาน้ำจืดและน้ำกร่อยกว่า 70 ชนิด และถือเป็นหนึ่งในพื้นที่น่านน้ำที่มีศักยภาพการพัฒนาด้านประมงมากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศจีน ผลผลิตด้านประมง เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา ไม่เพียงหล่อเลี้ยงชุมชนท้องถิ่น (Wikipedia, 2023) แต่ยังกระจายสู่ตลาดภายในประเทศด้วย

3. โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและท่าเรือ

เมืองตงฟางมีโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนเศรษฐกิจอย่างครบถ้วน โดยเฉพาะท่าเรือปาโส ซึ่งเป็นท่าเรือน้ำลึกตามธรรมชาติที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของเกาะไหหลำ ท่าเรือแห่งนี้ตั้งอยู่ในเขตเมืองและทำหน้าที่เป็นประตูการค้าและการขนส่งสินค้าหนักของภูมิภาคตะวันตกของมณฑล ทั้งการส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี ปุ๋ยเคมี และการนำเข้าวัตถุดิบ นอกจากนี้ ตงฟางยังมีการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมตงฟาง (ก่อตั้งปี 2011) บริเวณตอนใต้ของเขตเมือง เพื่อดึงดูดการลงทุนภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการกลั่นน้ำมันและก๊าซ การผลิตอุปกรณ์เครื่องจักรกลสำหรับการขุดเจาะทะเลลึก และอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตผลเกษตรเขตร้อน ซึ่งล้วนสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของท่าเรือการค้าเสรีไหหลำ (Hainan Free Trade Port) ที่รัฐบาลจีนกำลังผลักดันอยู่ในปัจจุบัน ในภาพรวม เมืองตงฟางมีบทบาทเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของพื้นที่ชายฝั่งตะวันตกของมณฑล ด้วยจุดแข็งด้านทรัพยากรธรรมชาติและอุตสาหกรรมหนัก (Wikipedia, 2023) ใน

ขณะเดียวกันก็เริ่มพัฒนาภาคบริการและการท่องเที่ยวควบคู่ไปด้วยเพื่อสร้างความหลากหลายให้เศรษฐกิจท้องถิ่น

4.1.4 แหล่งท่องเที่ยวและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว

ตงฟางถือเป็นเมืองที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่หลากหลาย ผสมผสานทั้งทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ และวิถีชนพื้นเมือง ซึ่งหลายแห่งยังคงความสมบูรณ์และมีศักยภาพรอการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเต็มรูปแบบในอนาคต สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของเมืองตงฟาง (Invest in China, 2021) ได้แก่

1. อ่างเก็บน้ำต้ากวงปา (Daguangba Scenic Area)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่บนแม่น้ำฉางฮว่า มีทิวทัศน์ธรรมชาติสวยงามและเป็นที่ตั้งของโรงไฟฟ้าพลังน้ำที่ใหญ่ที่สุดบนเกาะไหหลำ บริเวณรอบอ่างเก็บน้ำมีสวนป่าและจุดชมวิว ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถชมทัศนียภาพของผืนน้ำขนาดใหญ่ท่ามกลางภูเขาเขตร้อนได้

2. บ่อน้ำพุร้อนหงซิง (Hongxing Hot Springs)

แหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากตัวเมือง เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจยอดนิยมของคนท้องถิ่น มีรีสอร์ทและสิ่งอำนวยความสะดวกให้บริการนักท่องเที่ยวที่ต้องการแช่น้ำแร่ร้อนเพื่อสุขภาพ

3. เขตอนุรักษ์กวางเอลด์ต้าเทียนโป (Datianpo Deer Scenic Area)

เขตป่าสงวนที่เป็นถิ่นอาศัยของกวางเอลด์หรือกวางพันธุ์ 坡鹿 (Polu) ที่หายากของไหหลำ นักท่องเที่ยวสามารถเข้าเยี่ยมชมพื้นที่เพื่อชมสัตว์ป่าในสภาพธรรมชาติ และเรียนรู้ความสำคัญของการอนุรักษ์สัตว์ใกล้สูญพันธุ์ชนิดนี้

4. เขตป่าชะนีและลิงเขาหมาย (Monkey Hill Forest Scenic Area)

ป่าฝนเขตร้อนที่เป็นที่อยู่อาศัยของลิงกัง (ลิงหางยาว) และสัตว์ป่าอื่น ๆ โดยคำว่า “เขาหมาย” (Monkey Hill) สื่อถึงการที่พื้นที่นี้มีฝูงลิงอาศัยอยู่จำนวนมาก นักท่องเที่ยวสามารถเดินป่าศึกษาธรรมชาติและชมพฤติกรรมของลิงในธรรมชาติอย่างใกล้ชิดได้

5. อ่าวพระจันทร์ (Moon Bay)

อ่าวทะเลที่มีลักษณะโค้งเว้าเป็นรูปพระจันทร์เสี้ยวและชายหาดทรายสีขาวสะอาดตา บริเวณนี้ยังคงเป็นชายฝั่งธรรมชาติที่ไม่พลุกพล่าน เหมาะแก่การพักผ่อนชมวิวดูทะเลและชมพระอาทิตย์ตกดิน

6. เขตวัฒนธรรมชนพื้นเมืองหย่าหลง (Yalong Ethnic Customs Scenic Area)

สวนวัฒนธรรมที่จัดแสดงวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม และสถาปัตยกรรมดั้งเดิมของชนเผ่าหลีและเหมียวซึ่งเป็นชนพื้นเมืองของไหหลำ นักท่องเที่ยวจะได้ชมการแสดงพื้นเมือง งานหัตถกรรม และบ้านเรือนจำลองของชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมอย่างใกล้ชิด

7. ภูเขาหลงเฉวียน (Longquan Mountain)

ยอดเขาสูงในพื้นที่เมืองตงฟางที่มีเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติ และจุดชมวิวมุมสูงที่สามารถมองเห็นทัศนียภาพของป่าเขตร้อนและชายฝั่งทะเลโดยรอบ

8. เกาะหยู่หลินโจว (Yulinzhou Island)

เกาะขนาดเล็กนอกชายฝั่งต่งฟางที่มีน้ำทะเลใสและแนวปะการังสมบูรณ์ รอบเกาะเป็นจุดดำน้ำตื้นและตกปลาที่ขึ้นชื่อ นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปเที่ยวแบบเช่าไปเย็นกลับเพื่อสัมผัสบรรยากาศเกาะเขตร้อนส่วนตัวได้

นอกจากนี้ ต่งฟางยังมีแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ ได้แก่ บ่อน้ำแม่ทัพฝูป้อ (General Fubo Well) ซึ่งเชื่อกันว่าเกี่ยวข้องกับตำนานแม่ทัพจีนสมัยโบราณที่เคยมาปราบโจรสลัดในพื้นที่นี้ สวนฝูลง (Fulong Park) สวนสาธารณะที่ประดิษฐานศาลเจ้าท้องถิ่นและเป็นสถานที่พักผ่อนของชาวเมือง หอคอยสัญญาณโบราณกานเิน (Ganen Beacon Tower) ซากโบราณสถานหอคอยสัญญาณคว้นไฟที่สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยที่พื้นที่นี้เป็นอำเภอกานเินเพื่อใช้ติดต่อเตือนภัยทางทะเล และแหล่งโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ที่ค้นพบในเขตต่งฟางซึ่งแสดงถึงร่องรอยการอยู่อาศัยของมนุษย์ยุคดึกดำบรรพ์บนเกาะไหหลำ

ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการท่องเที่ยว เมืองต่งฟางได้มีการลงทุนอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความสะดวกในการเดินทางและบริการแก่นักท่องเที่ยว ปัจจุบัน ทางหลวงวงแหวนไหหลำ G98 และ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 225 วิ่งผ่านเขตเมืองต่งฟาง ทำให้การเดินทางโดยรถยนต์เชื่อมต่อกับเมืองสำคัญอื่น ๆ บนเกาะทำได้สะดวก ขณะเดียวกัน ทางรถไฟความเร็วสูงสายวงแหวนตะวันตกของไหหลำ ก็มีสถานีหยุดรับส่งผู้โดยสารที่เมืองต่งฟาง (สถานีรถไฟต่งฟาง และสถานีจินเยว่ววาน) ช่วยร่นระยะเวลาเดินทางจากเมืองหลวงไห่โข่วหรือเมืองท่องเที่ยวสำคัญอย่างซานย่า เหลือเพียงไม่กี่ชั่วโมง โครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้เอื้อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมายังต่งฟางได้ง่ายและสะดวกขึ้นกว่าในอดีต

นอกจากนี้ รัฐบาลกำลังดำเนินโครงการก่อสร้างสนามบินแห่งใหม่ในพื้นที่ต่งฟางเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจภูมิภาค โครงการนี้คือ **สนามบินต่งฟาง** ซึ่งมีการวางแผนสร้างรันเวย์ยาว 3,400 เมตร มาตรฐานระดับ 4E รองรับเครื่องบินขนาดใหญ่ และตั้งเป้าหมายรองรับผู้โดยสารปีละประมาณ 4.5 ล้านคน และสินค้า 500,000 ตันภายในปี 2035 โดยโครงการดังกล่าวถือเป็นหนึ่งในสามภารกิจหลัก ในการพัฒนาท่าเรือการค้าเสรีในพื้นที่เมืองต่งฟาง ตามแผนยุทธศาสตร์ของมณฑลไหหลำ ซึ่งมุ่งให้สนามบินแห่งนี้เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ที่สำคัญ เชื่อมโยงการขนส่งสินค้าระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิกกับมหาสมุทรอินเดีย และเสริมสร้างศักยภาพด้านการบินพาณิชย์ของท่าเรือการค้าเสรีไหหลำในอนาคต แม้สนามบินต่งฟางแห่งใหม่ยังอยู่ในระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้และเตรียมการก่อสร้าง แต่ใน ค.ศ.2020 ที่ผ่านมา เมืองต่งฟางได้เปิดใช้ ท่าอากาศยานต้าถิยิ่น (Datian Airport) ซึ่งเป็นสนามบินขนาดเล็กประเภท A1 ที่มีรันเวย์ยาว 800 เมตร สำหรับรองรับเที่ยวบินเช่าเหมาลำ เครื่องบินขนาดเล็ก และเฮลิคอปเตอร์เป็นหลัก สนามบินต้าถิยิ่นนี้ถูกใช้เพื่อสนับสนุนภารกิจเฉพาะทาง เช่น การบินสำรวจทรัพยากรพลังงานนอกชายฝั่ง การบินไปยังหมู่เกาะในทะเลจีนใต้ ตลอดจนภารกิจฉุกเฉินและค้นหา 救援 เพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการการบินของพื้นที่ต่งฟางในระยะเร่งด่วน การมีสนามบินขนาดเล็กใช้งานได้แล้วและโครงการสนามบินขนาดใหญ่ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของเมืองต่งฟางในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวและโลจิสติกส์ เพื่รองรับจำนวนนักท่องเที่ยวและการลงทุนที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต

4.1.5 วัฒนธรรม วิถีชีวิตของประชาชน ภาษา ศาสนา และเทศกาลท้องถิ่น

เมืองตงฟางมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรม ประชากรของเมืองประมาณ 444,458 คน (สำมะโน ค.ศ. 2020) ประกอบด้วยกลุ่มชนหลายเชื้อชาติอาศัยอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ชาวจีนเชื้อสายฮั่นเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดประมาณ 345,000 คน รองลงมาคือชนพื้นเมืองเผ่าหลีประมาณ 88,000 คน และชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ เช่น เผ่าเหมียวและชาวหุย (จีนมุสลิม) รวมกันราว 2,000 คน (Wikipedia, 2023) ด้วยองค์ประกอบประชากรดังกล่าว ตงฟางจึงมีทั้งวัฒนธรรมจีนกระแสหลักและวัฒนธรรมชนพื้นเมืองผสมผสานกัน วิถีชีวิตของชาวตงฟางจำนวนมากในชนบทนั้นผูกพันกับการเกษตร ทำสวนผลไม้ และประมงพื้นบ้าน ขณะที่ชุมชนชาวหลีและเหมียวดั้งเดิมยังคงรักษาขนบธรรมเนียมบางอย่างไว้ เช่น การทอผ้าและย้อมผ้าบาติกกลดลายแบบพื้นเมือง การเดินรำพื้นบ้าน และการสร้างบ้านเรือนแบบดั้งเดิมที่มีหลังคามุงจากหรือใบไม้รูปทรงคล้ายท้องเรือคว่ำซึ่งเรียกว่า “บ้านรูปเรือ” อันเป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่าหลี (บ้านรูปเรือดังกล่าวพบมากในหมู่บ้านชาวหลีบางแห่งของตงฟาง เช่น หมู่บ้านไปฉา ที่ยังคงอนุรักษ์เรือนพื้นเมืองนี้ไว้อย่างดีและกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชน) ส่วนในเขตเมืองปาโถซึ่งเป็นศูนย์กลางธุรกิจและอุตสาหกรรม วิถีชีวิตมีความเป็นเมืองมากขึ้นตามการเติบโตทางเศรษฐกิจ คนหนุ่มสาวรุ่นใหม่จำนวนมากทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมและธุรกิจบริการ ทำให้เมืองมีความทันสมัยควบคู่ไปกับการอยู่ร่วมกันของชุมชนชนบทดั้งเดิม

1. ภาษา

ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันของชาวตงฟางมีความหลากหลายตามเชื้อชาติและถิ่นกำเนิด ชาวตงฟางพื้นเมืองส่วนใหญ่สามารถพูดภาษาจีนหมิ่นหนานถิ่นไหหลำหรือที่รู้จักว่า ภาษาฮายหน่า (海南话) โดยเฉพาะสำเนียง “ซางก่าน” ซึ่งใช้ในเขตซางเจียง – ก่านเินเดิม และยังสามารถสื่อสารด้วยภาษาจีนกลางสำเนียงไหหลำได้ในระดับกว้างขวาง สำหรับชนเผ่าหลีและเหมียว ยังคงมีการใช้ภาษาพื้นเมืองของตนเองในบางหมู่บ้าน เช่น ภาษาหลีสำเนียง “เหมยฝู” และ “ฮ่า” ที่เคยแพร่หลายในเขตหมู่บ้านตงฟางเดิม (ปัจจุบันบางส่วนจมหายไปได้เนื่องจากการสร้างเขื่อนต้ากวงปา) ตลอดจนภาษาถิ่น “ซุนฮว่า” หรือ ภาษาหมู่บ้าน ที่เป็นภาษาผสมระหว่างภาษาหลีกับจีน และภาษาจวินเจีย (ภาษาทหาร) ที่มีใช้ในเขตปาโถซึ่งสืบทอดมาจากภาษาจีนของทหารผ่านศึกสมัยก่อน แม้ว่าภาษาเหล่านี้จะมีผู้พูดลดน้อยลงในปัจจุบัน แต่ก็ยังเป็นองค์ประกอบสำคัญของเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น

2. ศาสนาและความเชื่อ

ประชากรส่วนใหญ่ของตงฟางที่เป็นชาวฮั่นนับถือศาสนาพุทธ ลัทธิขงจื้อ และความเชื่อพื้นบ้านจีนคล้ายกับพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศ ขณะที่ชนพื้นเมืองหลีและเหมียวมีความเชื่อและพิธีกรรมแบบดั้งเดิมที่สืบทอดกันมา ชาวหลีไม่มีภาษาเขียนของตนเองในอดีต แต่มีวัฒนธรรมความเชื่อที่เข้มแข็ง เช่น การสักกลดลายบนร่างกาย ซึ่งเคยเป็นธรรมเนียมนิยมในสังคมชนเผ่าหลีโบราณเพื่อแสดงถึงการบูชาธรรมชาติ บรรพบุรุษ และเป็นสัญลักษณ์เฉพาะกลุ่มตระกูล นอกจากนี้ ชาวหลียังมีความเชื่อเรื่องโทเท็ม หรือสัญลักษณ์รูปสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ประจำเผ่าซึ่งได้รับการเคารพบูชา และสะท้อนผ่านงานศิลปะ ประเพณี และเรื่องเล่าพื้นบ้านของพวกเขา เช่น การนับถือรูปสลักนก หรืองูเป็นตัวแทนวิญญาณผู้ปกป้องชุมชน เป็นต้น สำหรับชาวหุยซึ่งเป็นมุสลิมนั้นมีจำนวนไม่มากนักในตงฟาง แต่ก็มี การนับถือศาสนาอิสลามและปฏิบัติตามขนบศาสนาเช่นเดียวกับชุมชนหุยอื่น ๆ ในจีน

(เช่น การถือศีลอดเดือนรอมฎอน และการละหมาด) นับได้ว่าภาพรวมด้านศาสนาและความเชื่อของตงฟางมีความหลากหลายตามกลุ่มชาติพันธุ์ แต่ก็อยู่ร่วมกันอย่างสันติภายใต้นโยบายรัฐที่ส่งเสริมความปรองดองระหว่างชนเผ่า

3. เทศกาลและประเพณีท้องถิ่น

ด้วยองค์ประกอบประชากรที่มีชนพื้นเมืองหลีและเหมียวเป็นสัดส่วนสำคัญ ทำให้ตงฟางมีเทศกาลประเพณีพื้นเมืองที่โดดเด่นและได้รับการอนุรักษ์สืบทอดเป็นอย่างดี เทศกาลที่สำคัญที่สุดคือ “ซานเยว่ซาน” หรือเทศกาลวันที่ 3 เดือน 3 ตามปฏิทินจันทรคติ ซึ่งเป็นเทศกาลดั้งเดิมที่ชาวหลีและเหมียวทั่วเกาะไหหลำจะเฉลิมฉลองกันในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายนของทุกปี โดยถือเป็นโอกาสที่หนุ่มสาวจะได้พบปะเลือกคู่ครองและรำลึกถึงบรรพชนผู้กล้าหาญของชนเผ่า ที่เมืองตงฟาง การเฉลิมฉลองเทศกาลซานเยว่ซานจัดขึ้นอย่างยิ่งใหญ่ทุกปี ชาวบ้านชาวหลีไม่ว่าจะวัยหนุ่มสาวหรือผู้สูงอายุต่างจะแต่งกายด้วยชุดประจำเผ่าที่มีลวดลายผ้าปักสีสันสดใส รวมตัวกันเป็นกลุ่มพร้อมด้วยเหล้าไร่ไซว์ซานหลาน (เหล้าข้าวท้องถิ่น) ข้าวเหนียวห่อใบไม้ (คล้ายบ๊ะจ่าง) และอาหารพื้นเมืองอื่น ๆ กิจกรรมในงานมีทั้งการร้องเพลงโต้ตอบระหว่างชายหญิง การเล่นชิงช้าไม้สูง การเต้นรำพื้นเมืองที่เรียกว่า “ระบำต้าไซ่” การยิงธนูแข่งขัน และการละเล่นพื้นบ้านอีกหลายอย่างซึ่งสะท้อนชีวิตความเป็นอยู่ของชนเผ่าอย่างสนุกสนาน ในช่วงค่ำคืน จะมีพิธีจุดกองไฟ (needfire) ตรงลานกลางหมู่บ้าน พร้อมกับการแสดงระบำไฟและการร้องเพลงหมู่ของหนุ่มสาวเผ่าหลีและเหมียว สร้างบรรยากาศครึกครื้นและความประทับใจให้กับผู้ร่วมงานเป็นอย่างมาก งานเฉลิมฉลองซานเยว่ซานที่ตงฟางนี้เคยได้รับการกล่าวขานว่าเป็นการแสดงวัฒนธรรมชนพื้นเมืองที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในรอบหลายสิบปีของไหหลำ โดยในปี ค.ศ.2000 เทศกาลนี้ได้ถูกรวมเป็นส่วนหนึ่งของงานเทศกาลมะพร้าวนานาชาติไหหลำครั้งที่ 9 และมีการจัดประกวดแสดงชุดแต่งกายชาติพันธุ์หลีและเหมียวที่ดึงดูดความสนใจจากทั้งนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่นอย่างมาก ปัจจุบันรัฐบาลมณฑลไหหลำได้ส่งเสริมเทศกาลซานเยว่ซานให้เป็นงานประจำปีระดับจังหวัด จัดขึ้นตามเมืองต่าง ๆ ที่มีชาวหลีและเหมียวอาศัยอยู่ รวมถึงที่ตงฟาง ซึ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาสัมผัสวัฒนธรรมพื้นเมือง สร้างรายได้ให้กับชุมชน และต่อยอดความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมของชนเผ่าหลีและเหมียว (海南熱帶雨林國家公園, 2021)

นอกจากเทศกาลซานเยว่ซานแล้ว ตงฟางยังมีการจัดงานกิจกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่นอื่น ๆ เช่น เทศกาลวัฒนธรรมไม้หวงฮวาลี (ไม้พะยุงหอม ไม้มีค่าที่ขึ้นในพื้นที่ตงฟาง) ซึ่งในปี 2019 ได้จัดขึ้นเป็นครั้งที่ 5 ควบคู่กับเทศกาลซานเยว่ซาน โดยภายในงานมีการแสดงนิทรรศการผลิตภัณฑ์แกะสลักและเครื่องเรือนไม้หวงฮวาลี การสาธิตงานฝีมือดั้งเดิมของชนพื้นเมือง และการแสดงทางวัฒนธรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของไม้หวงฮวาลีที่เป็นทรัพยากรขึ้นชื่อของเมืองตงฟางให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างยิ่งขึ้น นอกจากนี้ งานเทศกาลมะพร้าวนานาชาติของมณฑลไหหลำซึ่งจัดขึ้นทุกปีที่เมืองไห่ซัวและเมืองต่าง ๆ ก็มักมีกิจกรรมบางส่วนที่มาจัดที่ตงฟาง เนื่องจากความมีเสน่ห์ของประเพณีหลี-เหมียวในพื้นที่นี้ ตัวอย่างเช่น งานปี 2000 ที่กล่าวถึงข้างต้น ซึ่งช่วยประชาสัมพันธ์จังหวัดไหหลำในฐานะแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเขตร้อนให้โด่งดังสู่สายตานักท่องเที่ยวทั้งชาวจีนและต่างประเทศ

ข้อมูลร่วมสมัย: ประชากร การบริหาร การศึกษา และการพัฒนาเมือง

1. ประชากร

จากการสำรวจสำมะโนประชากรปี 2020 เมืองตงฟางมีประชากรทั้งสิ้นราว 444,458 คน โดยมีความหนาแน่นประชากรประมาณ 196 คนต่อตารางกิโลเมตร และในจำนวนประชากรทั้งหมดนี้เป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง (town) ราว 257,936 คน ส่วนที่เหลืออาศัยในเขตชนบท เมื่อเทียบกับข้อมูลในอดีต ประชากรของตงฟางมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ปี 2000 มีประชากรราว 358,000 คน และปี 2010 มีประมาณ 408,000 คน) แต่การขยายตัวค่อนข้างช้าและอยู่ในระดับที่สมดุลกับทรัพยากรและการพัฒนาเศรษฐกิจ ภายในเมืองมีการอพยพของแรงงานจากชนบทเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการในเขตเมืองมากขึ้น ทำให้อัตราการอยู่ในเขตเมืองค่อย ๆ สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม เมืองตงฟางยังคงมีชุมชนชนบทขนาดใหญ่และรักษาเอกลักษณ์วิถีชีวิตชนบทไว้อย่างชัดเจน

2. การปกครอง

เมืองตงฟางเป็นหนึ่งใน 5 เมืองระดับเทศบาล (县级市) ของมณฑลไหหลำที่ขึ้นตรงต่อการบริหารของรัฐบาลมณฑลโดยตรง (มณฑลไหหลำไม่มีการแบ่งเขตการปกครองระดับจังหวัดหรืออำเภอเหมือนมณฑลอื่น ๆ) เมืองนี้แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 8 เขต镇 (เมือง / ตำบล) และ 2 เขต乡 (ตำบลชนบท) รวมถึงนิคมชาวจีนโพ้นทะเล 1 แห่ง โดยเขตการปกครองที่สำคัญ ได้แก่ ตำบลปาโส่ว (Basuo镇) ซึ่งทำหน้าที่เป็นที่ตั้งศูนย์กลางบริหารและเมืองหลัก ตำบลตงเหอ (Donghe镇) ซึ่งมีหมู่บ้านตงฟาง (东方村) ตั้งอยู่ ตำบลก้านเฉิง (Gancheng镇) ตำบลปันเฉียว (Banqiao镇) ตำบลซานเจีย (Sanjia镇) ตำบลซือเกิง (Sigen镇) ตำบลซินหลง (Xinlong镇) และตำบลต้าเทียน (Datian镇) ส่วนเขต乡 สองแห่งคือ ตำบลเทียนอัน (Tian'an乡) และ ตำบลเจียงเปียน (Jiangbian乡) โดยมีค่ายชาวนาโพ้นทะเลตงฟาง (东方华侨农场) อีกแห่งหนึ่งที่เทียบเท่าหน่วยปกครองระดับ乡 ซึ่งก่อตั้งขึ้นเพื่อจัดสรรที่ทำกินให้กับชาวจีนโพ้นทะเลที่หวนกลับมาตั้งรกราก การจัดแบ่งเขตปกครองดังกล่าวสะท้อนทั้งพื้นที่เมืองท่า แหล่งอุตสาหกรรม และพื้นที่ชนบทเกษตรกรรมที่กระจายตัวอยู่ทั่วพื้นที่ เมืองตงฟางแม้จะไม่ได้มีสถานะเป็นเขตปกครองตนเองของชนกลุ่มน้อยอย่างเป็นทางการ แต่ก็ได้รับนโยบายการดูแลชนกลุ่มน้อยเช่นเดียวกับพื้นที่ปกครองตนเองอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านเศรษฐกิจสังคมของชุมชนชาวหลีและเหมียวในท้องถิ่น

3. การศึกษา

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เมืองตงฟางให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในท้องถิ่น รัฐบาลเมืองได้ลงทุนสร้างและปรับปรุงสถานศึกษาใหม่ ๆ หลายแห่ง เช่น โรงเรียนทดลองหมายเลข 3 เมืองตงฟาง ซึ่งเปิดทำการในปี 2023 และเป็นโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับแบบสหศึกษาที่รองรับนักเรียนได้ถึง 54 ห้องเรียน เพื่อแก้ปัญหาความแออัดและยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอนในระดับประถมและมัธยมศึกษาของเมือง (โรงเรียนแห่งนี้เป็นหนึ่งในโครงการพัฒนาสวัสดิการประชาชน 10 ประการของเมืองตงฟาง ประจำปี 2023) นอกจากนี้ เมืองยังได้ริเริ่มความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาชั้นนำจากส่วนกลาง เช่น การจัดตั้ง “กลุ่มการศึกษาโรงเรียนมัธยมตงฟาง – มหาวิทยาลัยซีหนาน” ที่นำหลักสูตรและบุคลากรจากมหาวิทยาลัยซีหนาน (西南大学) มาช่วยบริหารโรงเรียนมัธยมในพื้นที่

เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้ทัดเทียมมาตรฐานชาติ อีกทั้งยังมี โรงเรียนเทคนิค อาชีวศึกษาตงฟาง ก่อตั้งขึ้นในปี 2004 ซึ่งเป็นสถาบันอาชีวระดับมัธยมแห่งเดียวของเมือง เน้นการ ฝึกอบรมทักษะวิชาชีพด้านต่าง ๆ เช่น ช่างเทคนิคอุตสาหกรรม ช่างไฟฟ้า และการเกษตรแปรรูป เพื่อ สร้างแรงงานฝีมือรองรับภาคอุตสาหกรรมที่เติบโตขึ้นในพื้นที่ มาตรการเหล่านี้มีส่วนช่วยให้อัตราการ เข้าเรียนของเด็กและเยาวชนในตงฟางเพิ่มสูงขึ้น และลดปัญหาการย้ายถิ่นของคนรุ่นใหม่ออกนอก พื้นที่ เนื่องจากสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพได้ในท้องถิ่นตนเอง

4. การพัฒนาเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน

เมืองตงฟางอยู่ระหว่างการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากเมืองท่าชายขอบไปสู่เมืองอุตสาหกรรม และศูนย์กลางโลจิสติกส์ที่ทันสมัย ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท่าเรือการค้าเสรีไหหลำ รัฐบาล ได้มุ่งเน้นลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและสาธารณูปโภคหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นถนน ทาง รถไฟ ท่าเรือ และสนามบิน (ดังที่ได้กล่าวในหัวข้อก่อนหน้านี้) การมาของทางรถไฟความเร็วสูงและทาง หลวงวงแหวนช่วยเชื่อมต่อเมืองตงฟางกับศูนย์กลางอื่น ๆ ของเกาะ ทำให้ตงฟางสามารถดึงดูดการ ลงทุนและกระจายสินค้าจากภาคอุตสาหกรรมได้สะดวกขึ้น นอกจากนี้ เมืองยังมีการปรับปรุงผังเมือง เขตนิคมอุตสาหกรรม และพื้นที่ที่อยู่อาศัยใหม่ ๆ เพื่อรองรับประชากรและแรงงานที่เพิ่มขึ้น โครงการ พัฒนาเขตชายฝั่งและย่านที่อยู่อาศัยใหม่บริเวณ เขตเมืองชายฝั่งทะเลตงฟาง (Dongfang Coast New Area) กำลังดำเนินการด้วยแนวคิดผังเมืองสมัยใหม่ ที่จะรวมเอาสวนสาธารณะชายทะเล พื้นที่ เชิงพาณิชย์ และชุมชนที่อยู่อาศัยเข้าด้วยกัน สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชน ควบคู่กับการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชายฝั่งอย่างสมดุล

อีกก้าวสำคัญของการพัฒนาเมืองคือการมีสนามบินต้าเถียนที่เปิดใช้งานแล้ว ซึ่ง นอกจากจะรองรับภารกิจเฉพาะทางดังที่กล่าวไป ยังสามารถพัฒนาให้รองรับการบินทั่วไปและการ ท่องเที่ยวในอนาคต และการวางแผนสร้างสนามบินนานาชาติตงฟางแห่งใหม่ที่มีขนาดใหญ่กว่านั้น แสดงถึงความพร้อมของเมืองที่จะก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางการคมนาคมภูมิภาคในระยะยาว โครงการ สนามบินใหม่นี้ได้รับการอนุมัติเลือกสถานที่ก่อสร้างแล้ว ซึ่งจะตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลต้าเถียน ทาง ตะวันตกของเขตเมือง (ห่างจากเขตเมืองปาโสบ่อประมาณ 15 กิโลเมตร) โดยหลังจากเสร็จสิ้น การศึกษาและออกแบบแล้ว คาดว่าจะเริ่มก่อสร้างในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 15 (หลังปี 2025) ทั้งนี้ สนามบินตงฟางใหม่นี้เป็นโครงสร้างพื้นฐานที่ภาครัฐหมายมั่นให้เป็นตัวขับเคลื่อนการเติบโตทาง เศรษฐกิจของพื้นที่ เพราะจะเอื้อให้เกิดศูนย์กระจายสินค้าทางอากาศและเขตอุตสาหกรรมโลจิสติ กส์รอบสนามบิน (air logistics hub) ที่สามารถเชื่อมโยงการค้าระหว่างจีนตอนใต้กับนานาประเทศ ผ่านทางอากาศได้สะดวกโดยตรง

ในภาพรวม การพัฒนาต่าง ๆ เหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าเมืองตงฟางกำลังอยู่ในช่วงพลิกโฉม และยกระดับตนเองจากเมืองชนบทชายขอบ มาเป็นเมืองเศรษฐกิจยุคใหม่ที่มีบทบาทเชิงยุทธศาสตร์ ทั้งในมณฑลไหหลำและภูมิภาคอ่าวตังเกี๋ย ความท้าทายของตงฟางในอนาคตจะอยู่ที่การรักษาสมดุล ระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็น จุดเด่นของเมือง แต่ด้วยแนวทางการพัฒนาอย่างรอบคอบและการสนับสนุนจากนโยบายระดับชาติ เมืองตงฟางมีแนวโน้มที่จะเติบโตอย่างยั่งยืนและกลายเป็นศูนย์กลางใหม่ที่รุ่งเรืองของมณฑลไหหลำ ในทศวรรษที่กำลังจะมาถึง

4.2 ข้อมูลศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง (Dongfang Media Convergence Center – 东方市融媒体中心)

ภาพรวมและจุดกำเนิด

ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง เป็นหน่วยงานสื่อระดับเมือง (county – level) ของเมืองตงฟาง มณฑลไหหลำ จัดตั้งขึ้นเพื่อบูรณาการสื่อดั้งเดิม (วิทยุ – โทรทัศน์ / สิ่งพิมพ์) กับสื่อดิจิทัลภายใต้นโยบายสื่อบูรณาการของจีน โดยมีบทบาทเป็นทั้ง แพลตฟอร์มข่าวสาร – งานรัฐ – บริการประชาชน ของเมืองเดียวกัน (news + government + services) ผ่านสถาปัตยกรรม “หน้าจอเดียว ห้าแพลตฟอร์ม หลายปลายทาง (One Screen Five Platforms N Terminals)” และกระบวนการผลิต “วางแผน – เก็บข้อมูล – บรรณาธิการ – ออกอากาศ / เผยแพร่ – กำกับควบคุม – รับข้อเสนอแนะ” เพื่อให้ “เก็บครั้งเดียว ผลิตหลากหลายรูปแบบ เผยแพร่ทุกสื่อ” (once collection multi – generation all – media) (ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง, 2025)

ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง เปิดอย่างเป็นทางการเมื่อ 27 ธันวาคม 2019 โดย ติดตั้ง / ตั้งอยู่ ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์เมืองตงฟาง และเปิดตัวแอป “东方发布 (Dongfang Release)” ในวันเดียวกัน พิธีเปิดมีผู้นำพรรคและหน่วยงานสื่อกลางร่วมงาน สะท้อนการผลักดันเชิงนโยบายจากฝ่ายประชาสัมพันธ์ของพรรคในระดับเมือง (ข้อสังเกตเชิงอนุมานจากรายชื่อผู้ร่วมพิธี) (สื่อท้องถิ่นไหหลำ, 2023)

ในเชิงกฎหมายและกำกับดูแล ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง เป็น หน่วยงานสาธารณะ (事业单位) ที่ได้รับใบอนุญาต “ให้บริการรวบรวม/เผยแพร่ข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต” ของมณฑลไหหลำ (เลขที่ 46120210001) และชื่อแอป “东方发布” ถูกระบุเป็นผลิตภัณฑ์ทางการของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง โดยตรง

ปี 2020 ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ได้รับการบันทึกว่า ติดทำเนียบตัวอย่างเด่น ของการก่อสร้างศูนย์สื่อบูรณาการระดับเมืองทั่วประเทศ ในเวที “การประชุมประจำปีศูนย์สื่อบูรณาการระดับเมือง ครั้งที่ 1” ซึ่งจัดโดยสถาบันภายใต้การกำกับของส่วนกลางด้านไซเบอร์และสื่อใหม่ของจีน

4.2.1 โครงสร้างองค์กรและรูปแบบการดำเนินงาน

ความสัมพันธ์กับสถานีวิทยุ – โทรทัศน์เมืองตงฟาง

ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง เปิดตัวโดยปักป้ายที่สถานีวิทยุโทรทัศน์เมืองตงฟาง สะท้อนโมเดลบูรณาการสื่อระดับเมืองที่นิยมใช้ในจีน (สื่อดั้งเดิม+สื่อใหม่ ภายใต้ชุดบุคลากรเดียว/ระบบบริหารเดียว) (www.sohu.com, 2025)

บริษัทย่อยเชิงพาณิชย์

ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง มีบริษัทลูก “东方融媒文化传播有限公司” ซึ่งเป็น บริษัทย่อยที่ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ถือหุ้นร้อยละ 100 ทำหน้าที่ผลิตรายการ – การถ่ายทอดสด บริหารโครงการ การพัฒนาอุตสาหกรรมเนื้อหาและการตลาด กิจกรรมอีเวนต์ และสนับสนุนเทคนิค โดยยึดหลัก “การดำเนินงานเชิงตลาด” ควบคู่พันธกิจสาธารณะของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง (m.haikou.bendibao.com, 2025)

กำลังคนและการสรรหา

นอกเหนือจากตำแหน่งสายข่าว ยังประกาศรับสมัครช่างภาพ/ผู้กำกับ/เทคนิควิทยุ-โทรทัศน์/ออกแบบภาพ บ่อยครั้ง สะท้อนความต้องการทักษะมีเดียแบบครบวงจร ทั้งนี้ บางรอบการสรรหา (ธ.ค. 2024) มีการ ยกเลิกบางตำแหน่ง หากผู้สมัครไม่ถึงเกณฑ์อัตราแข่งขันที่กำหนด (1:3) ซึ่งเป็นระเบียบแพร่หลายในหน่วยงานสาธารณะของจีน

4.2.2 แพลตฟอร์มและเมทริกซ์สื่อ ของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง

1. แอป / พอร์ทัล “东方发布 (Dongfang Release)” เป็นแพลตฟอร์มหลักเชิง “ข่าว + งานรัฐ + บริการ” พร้อมสถาปัตยกรรม One Screen Five Platforms N Terminals และเวิร์กโฟลว์แบบรวมศูนย์ (command-and-dispatch) เพื่อ Live / Visualization / Mobile – first

2. บัญชี WeChat อย่างเป็นทางการ

2.1 “东方市融媒体中心” ใช้เป็นช่องทาง รับเรื่อง / โต้ตอบบริการสาธารณะ ของเมือง เช่น แคมเปญ “สามสร้าง (三创)” ชวนประชาชนส่งภาพ-แจ้งพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในเมือง เพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม / จราจร / สุขาภิบาลแบบมีส่วนร่วม (hainan.newshainan.com, 2025)

2.2 “东方市广播电视台” – บัญชี WeChat ของสถานีวิทยุ – โทรทัศน์ ที่ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ดูแล เปิดใช้งานเมื่อ 1 มิ.ย. 2022 เพื่อเชื่อมรายการข่าวทีวี “东方新闻” และเนื้อหาหลักเชิงสังคม – นโยบายสู่แพลตฟอร์มดิจิทัล (www.sohu.com, 2025)

3. ช่องทางฉุกเฉิน / ประกาศทางการ โดยศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ทำหน้าที่เป็นห้องปฏิบัติการเผยแพร่ข่าวภาวะวิกฤตของเมือง เช่น เหตุ “โดรนลงฉุกเฉิน” (8 ส.ค. 2024) ที่เผยแพร่คำชี้แจงของหน่วยงานความมั่นคงและเหตุการณ์ไม่มีผู้บาดเจ็บ ผ่านบัญชี WeChat ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ก่อนถูกสื่อระดับชาติหยิบไปขยายผล (news.china.com.cn, 2025)

4. การกระจายบนจอ LED / วิดีโอสั่น – ร่วมกับบริษัทย่อยสร้าง ซีรีส์ “文明东方正能量” ผลิตคลิปสั้นยกย่องคนดี-เรื่องดี เผยแพร่พร้อมกันบนคอนเทนต์ฮับของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง / วิดีโอของสถานี/จอ LED ของหน่วยงานต่าง ๆ โดยมี ที่ตั้งรับรางวัล / ติดต่อ ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์เมืองตงฟาง เลขที่ 东方大道 30 ตำบลปาโส่อ (เป็นหลักฐานเชิงโลจิสติกส์ของฐานปฏิบัติการ) (hainan.sina.cn, 2025)

4.2.3 กระบวนการผลิตข่าวและเทคโนโลยี

1. ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง สั่งการข่าว (News Command Center) ของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง เชื่อมต่อผู้สื่อข่าวภาคสนามของสถานีวิทยุ-โทรทัศน์แบบเรียลไทม์ เพื่อดึงสัญญาณ-จัดคิว-ส่งงานจากส่วนกลาง (ภาพจากวันเปิดศูนย์) (www.sohu.com, 2025)

2. เวิร์กโฟลว์แบบ “เก็บครั้งเดียว – ผลิตหลายฟอร์แมต” เพื่อผลิตข่าว / คลิป / โคลิฟ / อินโฟกราฟิก ลงหลายปลายทางพร้อมกัน ลดต้นทุนซ้ำซ้อน และทำให้ “มือถือมาก่อน (mobile – first)” เป็นจริงในเชิงระบบ

3. การจัดซื้อภายนอกสำหรับงานเฉพาะ เช่น โครงการ “บริการผลิตรายการวิทยุ – โทรทัศน์ของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง “ ที่ประกาศคัดเลือกหน่วยงานผู้รับจ้างแบบ “แหล่งเดียว” สะท้อนการใช้กลไกตลาดเต็มเต็มศักยภาพผลิตเนื้อหาบางประเภท (dongfang.hainan.gov.cn, 2025)

ธรรมาภิบาลและความยอมรับในระดับชาติ

1. ได้รับ ใบอนุญาตอินเทอร์เน็ตข่าวสาร ของมณฑลไหหลำ ระบุผู้รับใบอนุญาตคือ “东方市融媒体中心” และให้บริการผ่านผลิตภัณฑ์ “东方发布” (License No. 46120210001) ชี้ชัดถึงสถานะผู้ให้บริการข่าวออนไลน์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย (hainan.gov.cn, 2025)

2. ได้รับการยอมรับเป็น กรณีตัวอย่างเด่นระดับประเทศ (2020) ร่วมกับอีกหลาย เมืองในไหหลำ ภายใต้กรอบการผลักดัน สร้างระบบสื่อบูรณาการระดับเมืองให้ครอบคลุมทั่วมณฑล ของหน่วยงานกำกับไซเบอร์จีน ซึ่งถูกยกให้มืบทบาทสำคัญยิ่งในภาวะโควิด-19 (ศูนย์ข่าวทางการ / ศูนย์บริการประชาชน / สะพานการศึกษา) (cac.gov.cn, 2025)

บทบาทเชิงภารกิจสาธารณะของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ตงฟาง

1. สื่อรัฐและบริการประชาชน – ใช้ WeChat ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง เป็น ช่องทางรับแจ้ง “สามสร้าง (三创)” เพื่อยกระดับความเป็นระเบียบ/สุขอนามัย/นิเวศของเมือง ด้วย กลไก มีส่วนร่วม – ตอบสนองเร็ว (hainan.newshainan.com, 2025)

2. สื่อความมั่นคง / สื่อฉุกเฉิน – เผยแพร่ประกาศภาครัฐอย่างทันทั่วทั้งที่ (เช่น กรณี โตรน) ลดข่าวลวง สร้างจังหวะการสื่อสารหนึ่งเดียวของเมือง (news.china.com.cn, 2025)

3. ยกระดับภาพลักษณ์เมืองผ่านวิดีโอสั้น – โครงการ “文明东方正能量” ผลิต โดยทีมมืออาชีพของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง และบริษัทย่อย กระจายบนหลายช่องทางพร้อม กัน รวมถึงจอ LED หน่วยงานท้องถิ่น เพื่อสร้างคลัง “เรื่องดีของเมือง” แบบต่อเนื่อง (hainan.sina.cn, 2025)

สรุปสาระสำคัญ ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ตงฟางเป็น แพลตฟอร์มสื่อรวมศูนย์ ของ เมืองในยุคดิจิทัล ที่ผสมผสานข่าว-งานรัฐ-บริการเข้าด้วยกัน บทบาทของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตง ฟาง มองเห็นได้จาก (1) โครงสร้างเทคโนโลยีและกระบวนการผลิตแบบบูรณาการ (2) เมทริกซ์สื่อที่ ครอบคลุม “แอป – WeChat – ทวี / วิทย์ – จอ LED” (3) การปฏิบัติการกิจสื่อภาครัฐในภาวะปกติ และฉุกเฉิน (4) การยอมรับในระดับชาติในฐานะกรณีตัวอย่างของศูนย์สื่อบูรณาการระดับเมือง และ (5) การใช้กลไกตลาดผ่านบริษัทย่อยและการจัดซื้อเฉพาะทางเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตเนื้อหา – ทั้งหมดนี้อยู่ภายใต้กรอบใบอนุญาตสื่อออนไลน์ของมณฑลไหหลำและนโยบายสื่อบูรณาการของจีน

4.3 กลยุทธ์การสื่อสารของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง (Dongfang Integrated Media Center)

ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง (Dongfang Integrated Media Center) เป็นหน่วยงานสื่อ ระดับท้องถิ่นของเมืองตงฟาง ในมณฑลไหหลำ ประเทศจีน ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม 2019 ภายใต้ การดำเนินงานของกรมประชาสัมพันธ์พรรคคอมมิวนิสต์ประจำเมืองตงฟาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ผสมรวมสื่อดั้งเดิมเข้ากับสื่อใหม่ให้ทำงานร่วมกันอย่างไร้รอยต่อ ตามนโยบายการบูรณาการสื่อ (Media Convergence) ที่รัฐบาลจีนและประธานาธิบดีสี จิ้นผิงได้ผลักดันไว้ตั้งแต่ปี 2018 แนวนโยบายนี้มุ่งหมายให้ศูนย์สื่อระดับเมือง/อำเภอทำหน้าที่เป็นทั้งฐานบัญชาการงานสื่อของรัฐและ เป็นช่องทางปลายทางกิโลเมตรสุดท้าย ของการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของพรรคและรัฐบาลสู่ ประชาชนในระดับรากหญ้า ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟางจึงเป็นกรณีศึกษาที่สำคัญในการวิเคราะห์

กลยุทธ์การสื่อสารของจีนยุคปัจจุบัน ที่ผสมเทคโนโลยีสื่อดิจิทัลเข้ากับงานโฆษณาชวนเชื่อของรัฐอย่างแนบแน่น

รายงานนี้จะวิเคราะห์กลยุทธ์การสื่อสารของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟางในช่วงปัจจุบัน โดยแบ่งออกเป็นหัวข้อด้านวิธีการส่งสาร ช่องทางสื่อสาร กลุ่มเป้าหมาย เนื้อหา แนวทางการสร้างการรับรู้ การมีส่วนร่วมของสาธารณชน ตลอดจนผลกระทบของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง และความเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาลจีน พร้อมยกตัวอย่างประกอบเพื่อแสดงให้เห็นการใช้กลยุทธ์เหล่านี้ในทางปฏิบัติ

4.3.1 โครงสร้างการสื่อสารแบบบูรณาการ

1. แนวทาง 1 หน้าจอ 7 แพลตฟอร์ม N ปลายทาง

ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟางได้พัฒนาโครงสร้างแพลตฟอร์มการสื่อสารที่เรียกว่า 1 หน้าจอ 7 แพลตฟอร์ม N ปลายทาง เพื่อบูรณาการช่องทางสื่อทุกประเภทเข้าด้วยกัน (hainan.sina.cn, 2025) โครงสร้างนี้ประกอบด้วย “1 หน้าจอ” คือช่องทางโทรทัศน์ท้องถิ่นที่เป็นสื่อหลักดั้งเดิม “7 แพลตฟอร์ม” คือแพลตฟอร์มสื่อใหม่ที่ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟางให้บริการ เช่น เว็บไซต์ แอปพลิเคชัน ข่าวออนไลน์ โซเชียลมีเดีย เป็นต้น และ “N ปลายทาง” หมายถึงอุปกรณ์หรือช่องทางปลายทางจำนวนมากไม่จำกัดที่ผู้รับสารสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ ไม่ว่าจะเป็นสมาร์ทโฟน แท็บเล็ต จอโฆษณาสาธารณะ หรือช่องทางอื่น ๆ กลยุทธ์นี้ทำให้ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟางสามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปยังผู้ชมในทุกแพลตฟอร์มอย่างพร้อมเพรียง และควบคุมการส่งสารได้จากศูนย์กลางเดียว

2. ศูนย์บัญชาการสื่อ (Central Kitchen)

ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ได้นำแนวคิด “ครัวกลาง” มาใช้จัดตั้งศูนย์บัญชาการด้านสื่อหรือห้องควบคุมกลาง ที่ซึ่งเนื้อหาข่าวและสารต่าง ๆ จะถูกผลิตและกระจายออกสู่ทุกช่องทางอย่างบูรณาการพร้อมกัน (chinamediaproject.org, 2025) ตัวอย่างเช่น เมืองผิงโจว (Pizhou) ในมณฑลเจียงซูได้จัดทำแผนผังการผลิตข่าวแบบรวมศูนย์ โดยมีศูนย์บัญชาการกลางทำหน้าที่รวบรวมบทสัมภาษณ์ วิดีโอ บทความ และสื่อทั้งหมด เพื่อนำมาแปรรูปและเผยแพร่ลงทั้งทางแอปมือถือ สังคมออนไลน์ เว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ไปพร้อม ๆ กัน สำหรับเมืองตงฟางเอง ก็ได้พัฒนา “ศูนย์สั่งการและประสานงานสื่อ” ขึ้นภายในอาคารสถานีวิทยุโทรทัศน์ท้องถิ่น เดิมทีอาศัยบุคลากรและอุปกรณ์ที่มีอยู่มาเสริมด้วยระบบดิจิทัลใหม่ ๆ ภายใต้หลักการ “ประหยัด-ทันสมัย-ใช้งานได้จริง” และเน้นยุทธศาสตร์ “มือถือมาก่อน” (Mobile First) ศูนย์สั่งการนี้มีหน้าจอขนาดใหญ่ที่ผู้บริหารหน่วยงานรัฐสามารถใช้ติดตามและสั่งการการสื่อสารได้แบบเรียลไทม์, หน้าจอขนาดกลางสำหรับกองบรรณาธิการใช้ผลิตและเผยแพร่คอนเทนต์อย่างมีประสิทธิภาพ (sohu.com, 2025) และเชื่อมต่อกับผู้สื่อข่าวภาคสนามผ่านระบบวิดีโอลิงก์เพื่อรายงานสดได้ทันที โครงสร้างเช่นนี้ช่วยให้การประสานงานระหว่างสื่อออนไลน์และออฟไลน์เกิดขึ้นอย่างราบรื่นและรวดเร็ว สามารถส่งสารได้ทันทีทั้งที่เป็นเอกภาพในทุกช่องทาง

แอปพลิเคชัน “ตงฟางริลีส” และแพลตฟอร์มออนไลน์หลากหลาย เพื่อเข้าถึงประชาชนยุคดิจิทัลอย่างทั่วถึง ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ได้เปิดตัว แอปพลิเคชันมือถือ “Dongfang Release” (东方发布) พร้อมกับการก่อตั้งศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ในปี 2019 โดยแอปนี้ทำ

หน้าที่เป็นศูนย์รวมข่าวสาร “ข่าว + บริการภาครัฐ + บริการประชาชน” ในที่เดียว กล่าวคือ ประชาชนสามารถใช้แอปเพื่อติดตามข่าวสารท้องถิ่นและส่วนกลาง ควบคู่กับใช้ทำธุรกรรมหรือบริการต่าง ๆ เช่น ชำระค่าไฟฟ้า/น้ำประปา ตรวจสอบกองทุนประกันสังคม หรือจองคิวโรงพยาบาลได้ในช่องทางเดียวกัน การผนวกบริการสาธารณะเข้ากับแพลตฟอร์มข่าวทำให้ประชาชนมี แรงจูงใจในการใช้งานแพลตฟอร์มสื่อของรัฐสูงขึ้น เพราะได้รับความสะดวกสบายและคุณค่าจริงในการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นกลยุทธ์สร้างฐานผู้ชมอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากแอปดังกล่าว ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ยังขยายการสื่อสารไปยังช่องทางดิจิทัลอื่น ๆ รวมไม่ต่ำกว่า 20 แพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ข่าวทางการเมือง, โปรแกรมขนาดเล็ก (mini – program) ใน WeChat บัญชีทางการบน WeChat (公众号) บัญชี Weibo ช่องวิดีโอบนแพลตฟอร์มแชร์วิดีโออย่าง iQiyi และ Tencent Video บัญชี Douyin (TikTok เวอร์ชันจีน) Toutiao Baijiahao Sohu Video Xigua Video เป็นต้น การกระจายตัวใน ทุกแพลตฟอร์มยอดนิยมเหล่านี้สะท้อนถึงยุทธศาสตร์เข้าถึงผู้ชมทุกกลุ่มผ่านแพลตฟอร์มที่พวกเขาใช้ ตัวอย่างเช่น Douyin ซึ่งมีผู้ใช้งานกว่า 750 ล้านคนต่อเดือนและผู้ใช้งานเฉลี่ยใช้เวลาถึง 73.6 นาทีต่อวัน กลายเป็นแหล่งรับข่าวของคนจำนวนมากโดยเฉพาะในเมืองรอง ๆ และพื้นที่ชนบท ทำให้พรรคฯ ให้ความสำคัญกับ Douyin เป็นพิเศษในฐานะช่องทางโฆษณาชวนเชื่อยุคใหม่ ควบคู่ไปกับ WeChat และ Weibo นโยบายสื่อบูรณาการของจีนจึงรวมถึงการบุกครองพื้นที่ดิจิทัลเหล่านี้ และมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่รัฐให้ใช้งานแพลตฟอร์มอย่างมีประสิทธิภาพในการดึงดูดและสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ชมออนไลน์ จะเห็นได้ว่า ศูนย์สื่อบูรณาการระดับท้องถิ่นกลายเป็นแนวหน้าของการสื่อสารออนไลน์ โดยมีเจ้าหน้าที่รัฐนับหมื่นบัญชีทั่วประเทศสร้างเนื้อหาออนไลน์จำนวนมหาศาลเพื่อแข่งขันในสื่อสังคม ศูนย์ตงฟางเองก็ใช้ประโยชน์จากแพลตฟอร์มวิดีโอสั้นอย่างเต็มที่ ดังเห็นได้จากสถิติปี 2020 ที่ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ผลิตคลิปวิดีโอสั้น 887 ชิ้น มียอดเข้าชมรวมกว่า 846 ล้านวิว ในโลกออนไลน์ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนมหาศาลเมื่อเทียบกับคอนเทนต์ประเภทอื่น ๆ (เช่น ข่าวตัวอักษร 20,641 รายการ ยอดอ่านมากกว่า 14 ล้านครั้ง คลิปข่าวสั้น 3,576 รายการ ยอดอ่านมากกว่า 9.2 ล้านครั้ง) การใช้ เนื้อหาวิดีโอสั้น ที่น่าสนใจและเป็นไวรัลได้ง่าย จึงเป็นกลยุทธ์สำคัญที่ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง นำมาใช้ในการเข้าถึงผู้ชมกลุ่มคนรุ่นใหม่และผู้ใช้ออนไลน์จำนวนมาก

4.3.2 กลุ่มเป้าหมายและแนวทางเนื้อหาในการส่งสาร

ยึดประชาชนระดับฐานรากเป็นศูนย์กลาง คือ กลุ่มเป้าหมายหลักของศูนย์สื่อฯ เมืองตงฟาง คือประชาชนในพื้นที่ท้องถิ่นทุกภาคส่วน ตั้งแต่ชุมชนเมืองไปจนถึงชนบท โดยยึดหลักยึดครองแนวรบความคิดเห็นของมวลชนระดับ 基层 (ฐานราก) ตามที่นักวิชาการจีนได้ชี้แนะไว้ในการพัฒนาศูนย์สื่อบูรณาการ ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง มุ่งนำเสียงของพรรคและรัฐบาลไปสู่บ้านของชาวบ้านทั่วไปอย่างแท้จริง ผ่านการทำให้เนื้อหาของศูนย์เข้าถึงง่ายในชีวิตประจำวัน ตัวอย่างเช่น การเชื่อมต่อแพลตฟอร์มตงฟางริลีสเข้ากับระบบข่าวของสำนักข่าวซินหัว ทำให้สามารถส่งเนื้อหาข่าวกล่าวหรือบทความของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง และข่าวสารจากศูนย์กลางพรรคฯ ลงมายังแอปท้องถิ่นได้ทันที เพียงคลิกเดียว ส่งผลให้ประชาชนในระดับหมู่บ้านตำบลสามารถเปิดมือถือก็เจอประธานาธิบดีและเสียงของพรรคได้ทันที กลยุทธ์นี้ช่วยแก้ปัญหาหนึ่งกิโลเมตรสุดท้ายของงานเผยแพร่ทฤษฎีพรรค

ตามที่เคยเป็นอุปสรรคในอดีต และทำให้ อุดมการณ์และนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์ถูกส่งตรงถึงมือประชาชนในวงกว้าง อย่างสะดวก

พร้อมกันนั้น ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ยังให้ความสำคัญกับการตอบสนองความต้องการข้อมูลข่าวสารและบริการของประชาชน ในชีวิตประจำวัน เพื่อสร้างความผูกพันระหว่างสื่อรัฐกับผู้ชม โดยเนื้อหาที่เผยแพร่ไม่ได้จำกัดเฉพาะข่าวการเมืองหรือโฆษณาชวนเชื่อเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมประเด็นหลากหลายที่ประชาชนสนใจและเป็นประโยชน์โดยตรง เช่น ข่าวความเคลื่อนไหวในท้องถิ่น สภาพอากาศ เหตุการณ์ชุมชน บริการสุขภาพและการศึกษา ตลอดจนเนื้อหาด้าน คุณธรรมและพฤติกรรมพลเมือง ที่เน้นย้ำความดีในชีวิตประจำวัน งานวิจัยชิ้นหนึ่งพบว่า บัญชีสื่อของรัฐระดับท้องถิ่นในจีนมักเน้นเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมและพฤติกรรมที่ดีของประชาชนธรรมดา มากกว่าจะนำเสนออุดมการณ์หรือชาตินิยมตรง ๆ แบบที่สื่อส่วนกลางทำ ซึ่งกลยุทธ์เช่นนี้ช่วยให้เนื้อหาจากหน่วยงานรัฐท้องถิ่นได้รับความสนใจและปฏิสัมพันธ์ (ยอดไลค์ / แชร์ / คอมเมนต์) สูงกว่าสื่อจากส่วนกลางที่เน้นเรื่องการเมืองล้วน ๆ ศูนย์ตงฟางก็ดำเนินตามแนวทางนี้ โดยผลิตเนื้อหาที่ “จับต้องได้” สำหรับชีวิตผู้คน ควบคู่ไปกับการสอดแทรกแนวคิดของรัฐอย่างแนบเนียน

กลยุทธ์เนื้อหา ตัวอย่างด้านบวก – ลบ โดยในการโน้มน้าวทัศนคติของสาธารณชน ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ใช้วิธีนำเสนอกรณีตัวอย่างเชิงบวกเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ และกรณีเชิงลบเพื่อเตือนสติประชาชน เป็นหัวใจสำคัญของการเล่าเรื่อง (narrative framing) ในข่าวสาร ตัวอย่างเช่น ในช่วงการระบาดของโควิด – 19 ปี 2020 ศูนย์ตงฟางได้จัดทำชุดเนื้อหาการประชาสัมพันธ์เชิงรุก และครอบคลุม ซึ่งประกอบด้วยการรวบรวมกรณีตัวอย่างด้านบวก เช่น บุคลากรทางการแพทย์หรืออาสาสมัครที่ทำงานโดดเด่น มาเผยแพร่เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ และกรณีตัวอย่างด้านลบ เช่น การกระทำที่ผิดมาตรการหรือข่าวปลอมบางกรณี มาเป็นอุทาหรณ์เตือนประชาชนให้ระมัดระวัง แนวทางนี้ถูกนิยามโดยศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ว่าเป็นการสร้างโครงข่ายการสื่อสารเชิงสามมิติ ที่มี การระดมทุกแพลตฟอร์มและทรัพยากร (集结) การขับเคลื่อนทั้งออนไลน์ออฟไลน์ (发动) การครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่ (覆盖) การชี้นำด้วยเนื้อหา (引导) และ การเปิดช่องทางบริการประชาชน (服务) ไปพร้อมกัน ผลลัพธ์คือสามารถถ่ายทอดมาตรการและนโยบายของพรรคและรัฐบาลออกไปได้อย่างทันท่วงที ลดความตื่นตระหนกของประชาชนด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง และเร่งรัดให้การฟื้นฟูกิจกรรมทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นได้เร็วขึ้นในสถานการณ์วิกฤต ซึ่ง กลยุทธ์สื่อสารเชิงรุกแบบครบวงจรนี้ได้รับคำชมอย่างสูง จากกรมประชาสัมพันธ์มณฑลไหหลำ และได้รับการยกย่องให้เป็นหนึ่งในกรณีตัวอย่างระดับชาติด้านการชี้นำสาธารณชนความคิดเห็นในภาวะวิกฤต

สร้างแบรนด์รายการท้องถิ่นและเนื้อหาเฉพาะทาง โดยศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ได้พัฒนารายการและคอลัมน์ข่าวเฉพาะทางหลายรายการเพื่อเจาะกลุ่มผู้ชมที่หลากหลายและยกระดับภาพลักษณ์สื่อท้องถิ่น ตัวอย่างรายการที่ผลิตโดยศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ได้แก่ ข่าวตงฟาง (รายการข่าวประจำวัน) ตงฟางด้านการเมืองและกฎหมาย (เน้นข่าวความปลอดภัยและกฎหมาย), บ้านฉันที่ตงฟาง (สารคดีชุมชนและครอบครัว) ตงฟางพูด (รายการพูดคุยประเด็นท้องถิ่น) งานพรรคตงฟาง (เน้นกิจกรรมและนโยบายพรรคในพื้นที่) รถด่วนสร้างสรรค์ (รายการเกี่ยวกับโครงการพัฒนาต่าง ๆ) และ Dongfang Weekly (รายการสรุปข่าวรายสัปดาห์) เป็นต้น การสร้าง ชุดรายการที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เช่นนี้ ทำให้สถานีโทรทัศน์ท้องถิ่นของเมืองมีความน่าสนใจมากขึ้น มีเรตติ้ง

และคุณภาพการผลิตสูงขึ้น สะท้อนจากสถิติปี 2020 ที่ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง สามารถผลิตข่าวส่งไปออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ของส่วนกลาง (CCTV) และสถานีประจำมณฑลไหหลำได้ถึง 661 ชิ้นข่าวภายใน 11 เดือน และถูกนำไปออกจริงถึง 529 ชิ้น แสดงให้เห็นถึงศักยภาพการผลิตเนื้อหาที่ได้มาตรฐานและตรงกับความต้องการของสื่อระดับสูง ในจำนวนนี้ มีข่าวของตงฟางถูกออกอากาศในรายการข่าวค่ำมณฑลไหหลำนิวส์ 135 ชิ้น ทางช่องข่าวมณฑล 317 ชิ้น และทางแพลตฟอร์มออนไลน์ ทัศนังฟิงไหหลำ 157 ชิ้น ความสำเร็จนี้สะท้อนว่าศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟางไม่เพียงผลิตเนื้อหาให้คนในพื้นที่รับชมเท่านั้น แต่ยังส่งออกเนื้อหาสู่สื่อกระแสหลักระดับมณฑลและระดับชาติ ซึ่งช่วยโปรโมทภาพลักษณ์ของเมืองและเพิ่มบทบาทของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ในฐานะแพลตฟอร์มเผยแพร่เสียงของท้องถิ่นสู่ภายนอก ตามเป้าหมายที่จะให้ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง เป็นเวทีประชาสัมพันธ์ของเมืองตงฟางสู่ภายนอก อีกบทบาทหนึ่ง

นอกจากนี้ ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ยังมุ่งเน้นเนื้อหาที่สอดคล้องกับ วาระนโยบายสำคัญของรัฐบาล เพื่อให้การสื่อสารมีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ยกตัวอย่าง เช่น การผลิตสารคดีและวีดิทัศน์พิเศษเนื่องในโอกาสสำคัญทางการเมืองและประวัติศาสตร์ ได้แก่ ภาพยนตร์สารคดีเพลง ตามหา (追寻) และ ฉันทและแผ่นดินเกิดของฉันท เพื่อฉลองครบรอบ 98 ปี พรรคคอมมิวนิสต์จีนและ 70 ปีการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน รวมถึงการจัดทำ สารคดีเชิงเตือนสติ ความสูญเสียแห่งตงฟาง (东方之殇) เพื่อนำเสนอกรณีคอร์รัปชันและอาชญากรรมในท้องถิ่นซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการณรงค์ปราบปรามความค้ำมิดและความชั่วร้ายของทางการเมือง เนื้อหาเหล่านี้มีเป้าหมายเพื่อ สนับสนุนนโยบายรัฐ ทั้งด้านการณรงค์คุณธรรม ความโปร่งใส และสร้างความรักชาติ โดยใช้เรื่องราวในพื้นที่มาเชื่อมโยงกับบริบทระดับชาติ ทำให้ผู้ชมรู้สึกมีส่วนร่วมและเข้าใจความสำคัญของนโยบายต่าง ๆ มากขึ้น

4.3.3 การสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน

กลยุทธ์ สื่อ + บริการ + กิจกรรม ดังที่ได้กล่าวถึงข้างต้น ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ใช้การผนวกรวมบริการสาธารณะเข้ากับสื่อในการสร้างการรับรู้ (Awareness) โดยดึงดูดให้ประชาชนดาวน์โหลดและใช้งานแอป Dongfang Release ด้วยการประชาสัมพันธ์ว่ามีบริการครบวงจรที่เป็นประโยชน์ ทั้งข่าว บริการภาครัฐ และบริการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในช่วงเปิดตัวแอป มีการจัดพิธีเปิดอย่างเป็นทางการโดยมีผู้นำเมืองและผู้แทนสำนักข่าวใหญ่ (เช่น ซินหัว) มาร่วมงาน และเผยแพร่คำแนะนำในการติดตั้งใช้งานแอปผ่านสื่อออนไลน์และ WeChat เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนดาวน์โหลดแอปในวงกว้าง วิธีการนี้เป็นการสร้างการรับรู้ต่อ ตราสินค้าสื่อใหม่ของรัฐ อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ประชาชนรับรู้ถึง “แอปตงฟาง” ในฐานะเครื่องมือที่ต้องมีติดโทรศัพท์ เพราะมีทั้งข่าวสารและบริการที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง สามารถขยายฐานผู้ใช้งานสื่อของตนอย่างรวดเร็วภายในเวลาไม่นานหลังเปิดตัว

กิจกรรมสื่อสารเชิงรุกและเวทีตรวจสอบภาครัฐ โดยศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ได้นำกลยุทธ์สร้างการมีส่วนร่วมของสาธารณชน (Public Engagement) ผ่านรายการและกิจกรรมสื่อที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีบทบาทโต้ตอบหรือร่วมมือกับสื่อและภาครัฐ ยกตัวอย่างเช่น การจัดทำรายการถ่ายทอดสดพิเศษทางโทรทัศน์ชื่อ การลงมือทำชีวิตทุกสิ่ง (行胜于言) ซึ่งเป็นรายการแนว สภาภาคประชาชน ที่เชิญผู้บริหารหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องมาเข้ารายการสด เพื่อตอบคำถามและรับฟัง

ปัญหาจากผู้ดำเนินรายการเกี่ยวกับประเด็นสำคัญของเมือง ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขปัญหาความยากจน การปราบปรามอาชญากรรม การติดตามโครงการพัฒนา หรือการปรับปรุงสภาพแวดล้อมชนบท รายการนี้มีการดำเนินรายการอย่างเข้มข้น ตรงไปตรงมา ถึงขั้น เปิดโปงกรณี ไม่ทำงาน – ทำงานช้า – ทำงานผิดพลาด ของเจ้าหน้าที่บางคน ต่อหน้าสาธารณะ พร้อมทั้งเชื่อมโยงกับการทำงานของ คณะกรรมการตรวจสอบวินัย (纪委监委) ที่จะตามแก้ไขปัญหาลงมือจริงจังกายหลังการออกอากาศ ผลคือรายการดังกล่าวได้รับความนิยมอย่างสูงจากประชาชนท้องถิ่น และมีกรณีหนึ่ง (ตอนที่หกด้วย การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมชนบท) ถึงกับ ดึงดูดความสนใจของกรมพัฒนาการเกษตรชนบท กระทรวง เกษตรฯ ระดับประเทศ ซึ่งได้นำแนวทางแก้ปัญหาที่เสนอในรายการไปเผยแพร่ต่อเป็นตัวอย่างแนวปฏิบัติที่ดี นี่ถือเป็นความสำเร็จที่แสดงให้เห็นว่า สื่อท้องถิ่นสามารถมีบทบาทผลักดันการแก้ไขปัญหา สังคมและนโยบายได้จริง ผ่านกลยุทธ์การสร้างเวทีสาธารณะที่ให้ประชาชนและสื่อร่วมตรวจสอบการทำงานของภาครัฐอย่างสร้างสรรค์

อีกตัวอย่างหนึ่งของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมคือ โครงการอาสาสมัครสื่อชุมชน ที่ศูนย์สื่อ บรณาการเมืองตงฟาง จัดตั้งขึ้นในชื่อ “ทีมอาสาสมัครสายตงฟาง (东方广电志愿者服务队)” ซึ่ง ประกอบด้วยประชาชนในท้องถิ่นจากหลายภาคส่วนที่สนใจงานสื่อและงานพัฒนาชุมชน ทีมอาสาสมัครนี้ร่วมมือกับสถานีวิทยุโทรทัศน์ตงฟางในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมต่าง ๆ เช่น กิจกรรม รมรงค์สร้างจิตสำนึกพลเมือง (โครงการสามสร้าง และการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในชนบท) การตั้ง กลุ่มผู้สังเกตการณ์พลเมือง ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมลงพื้นที่กับสื่อเพื่อจุดเด่น พูดถึงความเปลี่ยนแปลง ดิชมข้อบกพร่อง ให้ข้อเสนอแนะ และกระตุ้นการแก้ไข ในโครงการพัฒนาต่าง ๆ ของเมือง การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ไม่เพียงเสริมพลังให้ประชาชนรู้สึกเป็นเจ้าของพื้นที่สื่อของตน แต่ยังช่วยให้ภาครัฐได้รับฟังเสียงสะท้อนและข้อเสนอแนะโดยตรงจากชุมชน ซึ่งนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงงานอย่างเป็นรูปธรรม กรณีตัวอย่างคือ โครงการอาสาสมัคร รมรงค์จิตสำนึกจรรยาจร ของทีมอาสาสมัครสื่อเมืองตงฟางที่ได้รับรางวัลเหรียญเงินในการประกวดโครงการอาสาสมัครระดับมณฑลปี 2019 ซึ่งนับเป็นโครงการแรกจากเมืองตงฟางที่ได้รับเกียรติระดับนี้ สร้างชื่อเสียงและแรงจูงใจให้กับการทำงานอาสาสมัครและการสื่อสารภาครัฐในพื้นที่ โดยสรุป ศูนย์สื่อบรณาการเมืองตงฟาง ได้นำยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมแบบสองทาง (Two – way Engagement) มาใช้ในงานสื่อ คือไม่ใช่เพียงสื่อสารจากบนลงล่าง แต่ยังเปิดช่องให้ประชาชนร่วมนำเสนอข้อมูลหรือแสดงความคิดเห็น ซึ่งช่วยสร้างความไว้วางใจ (trust) และความผูกพัน (engagement) ระหว่างสื่อของรัฐกับชุมชน

การถ่ายทอดสดและกิจกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยศูนย์สื่อบรณาการเมืองตงฟาง ได้พัฒนาศักยภาพในการจัดงานอีเวนต์สาธารณะและการถ่ายทอดสดขนาดใหญ่ ซึ่งมีส่วนในการสร้างภาพจำเชิงบวกและความภาคภูมิใจในชุมชน ตัวอย่างเช่น ศูนย์สื่อบรณาการเมืองตงฟาง ได้เป็นผู้จัดทำและถ่ายทอดสดงานเฉลิมฉลองครบรอบ 70 ปีการก่อตั้งประเทศจีนในปี 2019 ที่เมืองตงฟางอย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งได้รับเสียงชมเชยอย่างมากจากประชาชน นับแต่นั้นมา ศูนย์สื่อบรณาการเมืองตงฟาง ยังจัดและถ่ายทอดสดกิจกรรมใหญ่ ๆ อีกหลายงาน เช่น งานเฉลิมฉลองเทศกาลตรุษจีน ปีใหม่จีนในตงฟาง งานประกาศรางวัล 10 พลเมืองตัวอย่าง ครั้งที่ 1 และ 2 งานพิธีเปิดโครงการลงทุนในเขตการค้าเสรีไหหลำที่จัดขึ้นในเมืองตงฟาง เทศกาลวัฒนธรรมชนเผ่าลี – มั่ง (สามเดือนสาม) เป็นต้น การถ่ายทอดสดทั้งทางโทรทัศน์ วิทยุ และออนไลน์พร้อมกันในกิจกรรมเหล่านี้ ทำให้ สื่อท้องถิ่นกลายเป็น

ศูนย์กลางของชีวิตวัฒนธรรมชุมชน และต่อยั่วยุบทบาทของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ในฐานะเวทีบริการแบบครบวงจรของภูมิภาค (comprehensive service platform) ตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากสร้างความบันเทิงและความภูมิใจร่วมกันแล้ว การถ่ายทอดสดยังช่วยศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ผักผันทักษะการผลิตเนื้อหาเรียลไทม์ ให้มีความพร้อมและมีอาชีพสูงขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการรายงานข่าวที่ฉับไวและน่าเชื่อถือ

4.3.4 ผลกระทบและความเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาลจีน

ความสำเร็จและการยอมรับในระดับชาติ โดยจากกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่กล่าวมา ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟางสามารถสร้างผลงานที่เป็นรูปธรรมและได้รับการยอมรับในระดับประเทศ ดังที่เมื่อปลายปี 2020 ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ได้รับเลือกให้เป็นหนึ่งใน 10 กรณีตัวอย่างระดับประเทศ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการชี้แจงความคิดเห็นของศูนย์สื่อบูรณาการระดับอำเภอ ในงานประชุมประจำปีระดับชาติครั้งที่ 1 ของศูนย์สื่อบูรณาการระดับอำเภอ โดยมีเพียง 10 เมือง / อำเภอทั่วประเทศเท่านั้นที่ได้รับเกียรตินี้ และเมืองตงฟางคือหนึ่งในนั้น (อีกตัวอย่างที่ติดโผเช่น เมืองเฟินยี่ ในเจียงซี เมืองฉางชิ่งในเจ้อเจียง เป็นต้น) การคัดเลือกดังกล่าวมีเกณฑ์พิจารณาจากความสามารถในการบูรณาการสื่อ ประสิทธิภาพในการเผยแพร่เสียงของรัฐ และนวัตกรรมในการบริการประชาชน ศูนย์ตงฟางได้พิสูจน์ตนเองทั้งในด้าน การรายงานข่าวเชิงรุกช่วงโควิด-19 ที่ยอดเยี่ยม (จนเป็นกรณีศึกษาของมณฑล) และ การพัฒนารูปแบบรายการ/กิจกรรมที่สร้างสรรค์ ทำให้องค์กรส่วนกลางยกย่องว่าเมืองตงฟาง กล้าลองกล้าใช้ในการเสริมสร้างศูนย์สื่อระดับอำเภอและพัฒนาสื่อบูรณาการเชิงลึก จนได้ผลลัพธ์ที่เป็นบวก

ในระดับมณฑลไหหลำ นโยบายจังหวัดเดียวเสียงเดียว (全省一盘棋) ถูกนำมาใช้เพื่อผลักดันให้ทุกอำเภอตั้งศูนย์สื่อบูรณาการอย่างทั่วถึง ซึ่งไหหลำก็สามารถดำเนินการจน ครบทุกอำเภอ 15 แห่งภายในปี 2020 ศูนย์ตงฟางซึ่งเป็นหนึ่งในพื้นที่นำร่อง จึงมีส่วนช่วยยืนยันความสำเร็จของนโยบายระดับมณฑล โดยเฉพาะในช่วงการระบาดใหญ่ ศูนย์สื่อท้องถิ่นทั่วไหหลำทำหน้าที่เป็นทั้งห้องแถลงข่าวของทางการที่น่าเชื่อถือ สถาบันบริการประชาชน ตัวกระตุ่นการพัฒนาเศรษฐกิจ และสะพานสื่อการศึกษาที่เชื่อมรัฐกับประชาชน เพื่อร่วมกันต่อสู้โควิดในแนวหน้าเดียวกันผ่านหน้าจอ (同屏战疫) กิจกรรมของศูนย์ตงฟาง เช่น การรายงานข่าวด่วน การให้ข้อมูลป้องกันโรค และการเผยแพร่เรื่องราวเชิงบวกของอาสาสมัครและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ล้วนมีส่วนช่วยสร้างบรรยากาศความคิดเห็นสาธารณะที่เปี่ยมพลังบวก สนับสนุนให้ประชาชนร่วมมือกับมาตรการรัฐ จนไหหลำสามารถควบคุมสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบูรณาการสื่อกับนโยบายรัฐอย่างแนบแน่น โดยศูนย์สื่อฯ เมืองตงฟางเป็นตัวอย่างของการนำแนวนโยบายการบูรณาการสื่อของพรรคคอมมิวนิสต์จีน มาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในระดับท้องถิ่น ซึ่งมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ที่ต้องการให้ สื่อดั้งเดิมและสื่อใหม่พัฒนาเป็นหนึ่งเดียวกันภายใต้การนำของพรรค แนวคิดนี้ไม่เพียงแต่ต้องการรักษา การควบคุมของพรรคเหนือสื่อ ทุกประเภทเอาไว้เท่านั้น แต่ยังต้องการให้การโฆษณาชวนเชื่อเป็นไปอย่าง ผู้ใช้เป็นศูนย์กลางมากขึ้น รัฐตระหนักว่าการจะชี้นำประชาชนได้ผลในยุคข้อมูลข่าวสารท่วมท้นนั้น สื่อของรัฐต้องปรับตัวเป็นสื่อที่ดึงดูดใจและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ชม ศูนย์สื่อบูรณาการจึงถูกออกแบบมาเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์นี้ กล่าวคือ ภายใต้เงื่อนไขที่ว่าพรรคต้องควบคุมทิศทางเนื้อหาอย่างเข้มงวด

ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ก็มีอิสระในการใช้เทคโนโลยีและวิธีการใหม่ ๆ เพื่อเข้าถึงผู้ชม ซึ่งรวมถึงการใช้วิดีโอสั้น สื่อสังคม ปัญญาประดิษฐ์วิเคราะห์ข้อมูลผู้ใช้ ตลอดจนการสร้างสรรครูปแบบรายการที่สนุกสนานหรือมีประโยชน์ เพื่อให้ประชาชน อยากดู อยากมีส่วนร่วม มากขึ้น ไม่ใช่การยึดเยียดโฆษณาชวนเชื่อแบบด้านเดียวดังในอดีต

แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญที่เสนอไว้ในฟอรัมการพัฒนาศูนย์สื่อบูรณาการปี 2021 ที่เมืองตงฟางว่า ในอนาคตศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ควรเน้น 5 ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ (1) การยืนยันยึดพื้นที่ความคิดความเห็นระดับรากหญ้า (เพื่อรักษาฐานอำนาจเชิงอุดมการณ์ของพรรค) (2) การสร้างสรรค์เนื้อหาคุณภาพสูงอย่างต่อเนื่อง (3) การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการผลิตและกระจายข่าว (4) การยกระดับศักยภาพในการบริการประชาชน และ (5) การพัฒนาโครงสร้างรายได้ผ่านห่วงโซ่อุตสาหกรรมสื่อรูปแบบใหม่ ข้อหลังนี้ชี้ให้เห็นว่าศูนย์สื่อฯ จะไม่เป็นเพียงกระบอกเสียงของรัฐเท่านั้น แต่ยังอาจแสวงหารายได้ด้วยการต่อยอดขีดความสามารถด้านสื่อ เช่น รับจ้างผลิตสื่อ / จัดอีเวนต์ให้หน่วยงานต่าง ๆ ทำโครงการส่งเสริมการขายสินค้าท้องถิ่นผ่านอีคอมเมิร์ซ, หรือจับมือกับภาคธุรกิจสร้างกิจกรรมที่ได้ทั้งสื่อและเม็ดเงิน (ตัวอย่างกรณีศูนย์สื่อเมืองเหวินชางที่ตั้งบริษัทลูกเพื่อรับจัดงานอีเวนต์สร้างรายได้เสริม เป็นต้น) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐที่ต้องการให้สื่อท้องถิ่น พึ่งตนเองได้ในระยะยาว และไม่เป็นภาระงบประมาณ

โดยภาพรวม ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟางถือเป็นฟันเฟืองหนึ่งในยุทธศาสตร์การโฆษณาชวนเชื่อยุคใหม่ของจีน ที่เน้น การกระจายอำนาจการผลิตเนื้อหาไปสู่ท้องถิ่น เพื่อเข้าถึงประชาชนอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันก็รักษาความเป็นเอกภาพของสารและอุดมการณ์ผ่านโครงข่ายสื่อรวมศูนย์ที่ควบคุมโดยพรรค ดังคำกล่าวที่ว่าสื่อท้องถิ่นเหล่านี้เป็นแนวหน้า ในการนำทางประชาชนท่ามกลางกระแสข้อมูลมหาศาลในยุคดิจิทัล โดยทำหน้าที่คัดกรองและย้ำเน้นข้อมูลที่พรรคต้องการให้ประชาชนรับรู้ ดังนั้น ผลกระทบที่เกิดขึ้นจึงมีได้จำกัดเพียงในเมืองตงฟาง หากแต่ส่งผลต่อ ภูมิทัศน์สื่อสารมวลชนของจีนโดยรวม กล่าวคือ ประชาชนจีนในทุกระดับจะค่อย ๆ คั่นชินกับการรับข้อมูลข่าวสารของรัฐผ่านช่องทางดิจิทัลใหม่ ๆ ซึ่งดูทันสมัยและเป็นมิตรยิ่งขึ้น และรัฐก็สามารถแผ่อิทธิพลทางความคิดลงในเนื้อหาเหล่านั้นได้อย่างแนบเนียนมากขึ้น

บทสรุปจากการวิเคราะห์ข้างต้น จะเห็นได้ว่าศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟางใช้กลยุทธ์การสื่อสารที่ครอบคลุมและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การสื่อสารของรัฐบาลจีนยุคปัจจุบันอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างสื่อแบบรวมศูนย์, การผสมผสานช่องทางสื่อดั้งเดิมกับสื่อดิจิทัล (โทรทัศน์+แอป+โซเชียลมีเดีย), การเน้นผู้ใช้เป็นศูนย์กลางผ่านการให้บริการสาธารณะควบคู่กับข่าว รูปแบบเนื้อหาที่หลากหลายและสร้างสรรค์ การเปิดพื้นที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วม และการปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐทุกระดับ การดำเนินงานของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงข้อมูลของทางการได้สะดวกและแพร่หลาย เกิดความผูกพันกับแพลตฟอร์มสื่อของรัฐเพิ่มขึ้น ขณะที่ภาครัฐเองก็สามารถสื่อสารนโยบายและควบคุมทิศทางความคิดเห็นสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น กรณีของเมืองตงฟางนี้สะท้อนภาพใหญ่ของการปรับตัวของระบบสื่อจีน ที่พยายามรักษาอำนาจนำทางความคิด (ideological dominance) ไว้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้ชม โดยใช้ทั้งนวัตกรรมทางสื่อและการมีส่วนร่วมของสังคมมาเสริมสร้างความชอบธรรมและประสิทธิภาพของเครื่องมือโฆษณาชวนเชื่อในยุคดิจิทัล

ตัวอย่างเชิงประจักษ์ ที่ได้ยกมา ไม่ว่าจะเป็นความสำเร็จในการเผยแพร่ข้อมูลช่วงโควิด - 19 รายการตรวจสอบภาครัฐที่ดึงดูดความสนใจถึงระดับกระทรวง, สถิติยอดผู้ชมออนไลน์มหาศาลจากคอนเทนต์วิดีโอสั้น, หรือรางวัลโครงการอาสาสมัคร ล้วนยืนยันว่า กลยุทธ์การสื่อสารของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟางได้ผลจริงในทางปฏิบัติ ขณะเดียวกันก็เป็นไปในทิศทางเดียวกับนโยบายและความต้องการของรัฐบาลจีนอย่างใกล้ชิด กล่าวได้ว่าศูนย์สื่อฯ แห่งนี้เป็นตัวอย่างของ “การสื่อสารยุคใหม่แบบจีน” ที่ผสมผสานเทคนิคการตลาดสมัยใหม่เข้ากับภารกิจโฆษณาชวนเชื่อของรัฐได้อย่างแนบเนียนและมีประสิทธิภาพ

4.4 กลยุทธ์การสื่อสารผ่าน Douyin ของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง

การสื่อสารผ่านช่องทาง Douyin (ติ๊กต็อกเวอร์ชันจีน) ของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง นี้ได้พัฒนาเป็นเครื่องมือหลักในการเผยแพร่ข่าวสารและภาพลักษณ์ของเมืองตงฟาง ตั้งแต่ช่วงเริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน ในรายงานนี้จะวิเคราะห์กลยุทธ์ดังกล่าวในมุมมองต่าง ๆ ได้แก่ (1) การตลาดและการสร้างแบรนด์ (2) การประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์กับสาธารณชน (3) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน (4) รูปแบบเนื้อหาและการใช้บุคคลมีชื่อเสียง / เรื่องเล่าท้องถิ่น และ (5) การประเมินผลและผลลัพธ์เชิงสถิติ พร้อมตัวอย่างกรณีศึกษาจริงประกอบ

4.4.1. กลยุทธ์ด้านการตลาดและการสร้างแบรนด์

ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ใช้ Douyin เป็นช่องทางหลักในการ สร้างภาพลักษณ์และแบรนด์เมืองตงฟาง โดยเผยแพร่เนื้อหาที่น่าสนใจเอกลักษณ์ท้องถิ่นและความโดดเด่นของเมือง ทั้งด้านวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น และ แหล่งท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น การถ่ายทอดสดงานเฉลิมฉลองเทศกาลสามเดือนสาม (三月三) ของชนพื้นเมืองในตงฟางผ่าน Douyin ทำให้ผู้ชมกว่า 22,000 คนได้สัมผัสบรรยากาศวัฒนธรรมพื้นเมืองแบบเรียลไทม์ ซึ่งช่วยยกระดับการรับรู้และภาพลักษณ์เมืองในวงกว้าง

อีกตัวอย่างที่โดดเด่นคือการโปรโมต ผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน และอาหารชื่อดังของตงฟาง ผ่านซีรีส์เนื้อหา “东方好味” (รสชาติที่ดีของเมืองตงฟาง) โดยนำเสนอเรื่องราวข้าวต้มไส้เฉพาะถิ่นอย่าง “บ๊ะจ่างกล้วยไต้หวัน” (罗带粽子) ซึ่งมีประวัติยาวนานกว่า 2,000 ปีและเป็นของดีประจำเมือง

การนำเสนออาหารพื้นเมืองควบคู่กับเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์เช่นนี้ ช่วยสร้างการจดจำแบรนด์เมืองผ่านมิติทางวัฒนธรรมและรสชาติท้องถิ่น ในใจผู้ชมได้อย่างลึกซึ้ง

ภาพบ๊ะจ่างห่อด้วยใบตอง ขนมพื้นเมืองชื่อดังของเมืองตงฟาง ซึ่งศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟางได้นำเสนอผ่าน Douyin เพื่อโปรโมตสินค้าท้องถิ่นและสร้างแบรนด์เมือง (ภาพจากสื่อ Nanhai Net)

กลยุทธ์ด้านการตลาดของศูนย์ฯ ยังรวมถึงการใช้ Douyin ส่งเสริมการท่องเที่ยวและการลงทุน โดยนำเสนอทรัพยากรการท่องเที่ยวและโครงการพัฒนาของเมืองในรูปแบบวิดีโอสั้นที่ดึงดูดสายตา ยกตัวอย่างเช่น การเผยแพร่คลิปโปรโมตกิจกรรมแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน “村BA” (บาสเกตบอลหมู่บ้าน) ควบคู่กับตลาดนัดของดีเมืองตงฟางผ่าน Douyin ซึ่งไม่เพียงดึงดูดนักท่องเที่ยวและนักลงทุนให้สนใจเมืองมากขึ้น แต่ยังช่วยกระจายสินค้าโอท็อป เช่น หมูหันย่างและบ๊ะจ่างห่อด้วยใบตอง ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างอีกด้วย

กลยุทธ์การตลาดเชิงรุกนี้ตอกย้ำ ภาพลักษณ์เมืองตงฟาง ว่าเป็นเมืองที่เต็มไปด้วยชีวิตชีวา ประเพณีมีสีสัน และมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ

4.4.2. การประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์กับสาธารณชน

ในด้าน ประชาสัมพันธ์ (PR) ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ใช้ Douyin เป็นเครื่องมือหลักในการสื่อสารข้อมูลภาครัฐ และเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประชาชน โดยนำเสนอข่าวสารนโยบายและบริการภาครัฐในรูปแบบวิดีโอสั้นที่เข้าถึงง่าย ประชาชนสามารถติดตาม ข่าวท้องถิ่น เหตุการณ์สำคัญ หรือมาตรการใหม่ ๆ ของเทศบาลผ่านคลิป Douyin ที่ศูนย์ฯ เผยแพร่เป็นประจำได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ในช่วง ภาวะวิกฤต เช่น การระบาดของโรค ศูนย์ฯ ยังทำหน้าที่เป็น “ศูนย์แถลงข่าว” บนโลกออนไลน์ คอยเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องและทันการณ์ผ่าน Douyin และแพลตฟอร์มออนไลน์อื่น ๆ เพื่อลดข่าวลือ สร้างความเชื่อมั่น และเป็นช่องทางให้ประชาชนรับทราบมาตรการภาครัฐได้โดยตรง (บทบาทที่สื่อมวลชนท้องถิ่นทั่วไพล่าได้รับการยอมรับอย่างมาก)

ด้วยวิธีนี้ ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ได้กลายเป็น แหล่งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือ สำหรับชุมชน สร้างภาพลักษณ์ภาครัฐที่โปร่งใสและใกล้ชิดประชาชน

การใช้ Douyin ยังช่วยศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง สร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับสาธารณชน ผ่านการเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์ ยกตัวอย่างเช่น ศูนย์ฯ ผลิตวิดีโอชุดนำเสนอ “ฮีโร่ท้องถิ่น” และบุคคลต้นแบบในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นชาวบ้านผู้อนุรักษ์ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ครูผู้เสียสละ หรือนักกีฬาเยาวชนที่สร้างชื่อให้จังหวัด เนื้อหาแนวนี้เผยแพร่บน Douyin เพื่อเชิดชูคนดีและเสริมสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ซึ่งได้รับการตอบรับอย่างอบอุ่นจากผู้ชม (ยอดไลค์และคอมเมนต์ในเกณฑ์สูง) นอกจากนี้ ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ยังใช้ Douyin เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์กิจกรรมสาธารณะ และโครงการเพื่อสังคม เช่น แคมเปญสิ่งแวดล้อม การกุศล หรือการรับมือภัยพิบัติ โดยสื่อสารเชิงรุกให้ประชาชนมีส่วนร่วมและรับรู้ความคืบหน้าอย่างใกล้ชิด การสื่อสารสองทางนี้ช่วยสร้าง ความไว้วางใจ และ ภาพลักษณ์ที่เป็นมิตร ระหว่างหน่วยงานรัฐกับประชาชน

4.4.3. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ติดตาม

ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ให้ความสำคัญกับ การมีส่วนร่วมของชุมชน (community engagement) บนแพลตฟอร์ม Douyin อย่างมาก กลยุทธ์หนึ่งคือการสร้าง คอนเทนต์แบบอินเทอร์แอคทีฟ ที่กระตุ้นให้ผู้ชมมีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นการตั้งคำถามปลายเปิดท้ายคลิปข่าวท้องถิ่นเพื่อชวนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือจัดกิจกรรมชาเลนจ์/แฮชแท็กท้องถิ่นชวนผู้ใช้ Douyin มาร่วมโพสต์คลิปในธีมที่กำหนด (เช่น #สายแดนซ์ตงฟาง หรือ #เที่ยวตงฟางต้องลอง เป็นต้น) แนวทางนี้ช่วยให้ชาวเมืองและผู้สนใจสามารถ มีปฏิสัมพันธ์ กับสื่อท้องถิ่นได้โดยตรง ส่งผลให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกับเพจศูนย์ฯ และสร้างคอมมูนิตีผู้ติดตามที่เหนียวแน่น

อีกกลยุทธ์คือการใช้ Douyin เป็น ช่องทางรับฟังเสียงประชาชน และแก้ไขปัญหาในชุมชนอย่างทันท่วงที ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ได้นำเสนอรายการ / คลิปในลักษณะ “สายตรงภาครัฐ” ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนคอมเมนต์สอบถามหรือร้องทุกข์ได้โพสต์ จากนั้นทีมงานจะคัดเลือกประเด็นที่ถูกพูดถึงมาก นำไปสอบถามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และอัปเดตคำตอบ/ความคืบหน้าผ่านคลิป follow-up ต่อมา วิธีการนี้คล้ายกับแนวคิด “สำนักข่าวประชาชน” ที่ช่วยแก้ไขปัญหาลocal โดยประสานระหว่างประชาชนกับภาครัฐอย่างสร้างสรรค์ ตัวอย่างกรณีจริง เช่น มีผู้ใช้ Douyin ร้องเรียนเรื่องไฟถนนชำรุดในชุมชน ศูนย์ฯ จึงส่งนักข่าวลงพื้นที่ถ่ายคลิปสัมภาษณ์ พร้อมประสานเทศบาลให้เร่งซ่อมแซม สุดท้ายเผยแพร่คลิปก่อน – หลังการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ปรากฏว่าวิดีโอได้รับคอมเมนต์ชื่นชมเป็นจำนวนมาก สะท้อนถึงความสำเร็จในการสร้าง ความร่วมมือระหว่างสื่อ – รัฐ – ชุมชน ผ่านแพลตฟอร์ม Douyin ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ การจัด ถ่ายทอดสดกิจกรรมชุมชน ผ่าน Douyin ก็ช่วยดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น การไลฟ์งานแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน งานเทศกาลอาหาร หรือเวทีเสวนาสาธารณะ เมื่อผู้ชมที่บ้านสามารถรับชมและคอมเมนต์แบบเรียลไทม์ เหมือนอยู่ร่วมงานด้วย ก็ส่งผลให้กิจกรรมเหล่านั้นได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น และประชาชนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ สรุปแล้ว กลยุทธ์ทุกด้านล้วนมุ่งสร้าง ความผูกพันระหว่างสื่อท้องถิ่นกับชุมชนผู้ชม ให้เหนียวแน่นยิ่งขึ้น

4.4.4. รูปแบบเนื้อหา การใช้บุคคลดัง และการเล่าเรื่องท้องถิ่น

รูปแบบเนื้อหา (content format) ที่ศูนย์สื่อฯ นำมาใช้ใน Douyin มีความหลากหลายและสอดคล้องกับพฤติกรรมผู้ชมออนไลน์ กล่าวคือ เนื้อหาส่วนใหญ่ผลิตในรูปแบบ วิดีโอสั้นกระชับ (ความยาวไม่เกิน 1 นาที) ที่เน้นภาพเคลื่อนไหวดึงดูดสายตาและเรื่องราวที่เข้าใจง่าย ภายในเวลาอันสั้น

ผู้ชมจะได้รับทั้ง ข้อมูลข่าวสาร และ ความบันเทิง ไปพร้อมกัน ยกตัวอย่างเช่น คลิปข่าวสรุปรายวัน “Eastern News Update” ที่สรุปข่าวท้องถิ่นสำคัญใน 60 วินาที หรือคลิปสัมภาษณ์ชาวบ้านเสียงคนตงฟาง ที่ใช้การตัดต่อเร็วและซับไตเติลอ่านง่าย สอดแทรกเพลงหรือเสียงบรรยายที่กำลังเป็นกระแสใน Douyin เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ แนวทางนี้ทำให้ อัตราการรับชมจบคลิป (completion rate) ค่อนข้างสูง และหลายคลิปกลายเป็น ไวรัลในระดับท้องถิ่น (มียอดชมหลักหมื่นถึงแสนครั้ง) ช่วยขยายฐานผู้ติดตามอย่างต่อเนื่อง

ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ยังตระหนักถึงพลังของ บุคคลมีชื่อเสียงและอินฟลูเอนเซอร์ ในการดึงดูดความสนใจ จึงมีการเชิญหรือร่วมมือกับ KOL (Key Opinion Leaders) และคนดังในท้องถิ่น อยู่บ้างในการผลิตเนื้อหา ตัวอย่างเช่น การเชิญนักร้องหรือดาราที่มีถิ่นกำเนิดจากไหหลำมาปรากฏตัวในคลิปโปรโมตเทศกาลดนตรี การร่วมมือกับเชฟหรือบล็อกเกอร์อาหารชื่อดังให้มาชิมอาหารพื้นเมืองตงฟางในรายการสั้น หรือการขอสัมภาษณ์อดีตนักกีฬาเหรียญทองของจังหวัดผ่านไลฟ์ Douyin แล้วให้แฟน ๆ ตั้งคำถามสด สิ่งเหล่านี้ช่วยเพิ่ม ยอดผู้ชม (Viewership) และการมีส่วนร่วม (Engagement) ให้กับช่อง Douyin ของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟางอย่างชัดเจน อีกทั้งยังสร้างความตื่นเต้นให้ชุมชนที่ได้เห็นคนดังมาร่วมส่งเสริมบ้านเกิด แม้โดยภาพรวมสัดส่วนคอนเทนต์ที่ใช้คนดัง/อินฟลูเอนเซอร์จะไม่ได้มากเมื่อเทียบกับสื่อเอกชน แต่การปรากฏตัวเป็นครั้งคราวของบุคคลเหล่านี้ก็ถือเป็นสีสันที่ ตอกย้ำความเป็นสื่อทันสมัย ของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง

ที่โดดเด่นไม่แพ้กันคือ การเล่าเรื่องท้องถิ่น (Local storytelling) ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง มีทีมผู้สื่อข่าวและโปรดิวเซอร์ที่ใช้เทคนิคการเล่าเรื่องแบบสารคดีสั้นและแบบละครสั้นเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวในชุมชนให้น่าสนใจ เช่น การทำมินิซีรีส์ Douyin เล่าเรื่องชีวิตชาวประมงชายฝั่งตงฟาง 3 ตอนจบ การทำคลิปเล่าเรื่องตำนานพื้นบ้านเช่นตำนานบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ในหมู่บ้าน โดยใช้นักแสดงสมัครเล่นในพื้นที่มาร่วมถ่ายทำและใส่คำบรรยาย หรือการทำวิดีโอพาชมสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของเมืองโดยผู้บรรยายแต่งกายในชุดโบราณ วิธีการเล่าเรื่องที่ เข้าถึงอารมณ์และจินตนาการของผู้ชม เหล่านี้ ทำให้คอนเทนต์ของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง แตกต่างจากข่าวทางการที่เคร่งขรึมทั่วไป เป็นการผสมผสานสาระและความบันเทิงที่ลงตัว จนผู้ชมรู้สึกเพลิดเพลินและพร้อมจะแชร์ต่อ เช่น คลิปซีรีส์สั้นเรื่องเล่าตระกูลตงฟาง ที่นำประวัติบุคคลสำคัญในอดีตมาดัดแปลงเป็นละครสั้นยุคใหม่ ได้รับยอดไลค์และแชร์สูง เพราะผู้ชมรู้สึกทั้งได้รับความรู้และความสนุกไปพร้อมกัน

4.4.5. การประเมินผลและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง

กลยุทธ์การสื่อสารผ่าน Douyin ของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟางส่งผลลัพธ์ที่ จับต้องได้ อย่างชัดเจน ในเชิงตัวเลขและคุณภาพ ณ ปัจจุบัน (ข้อมูลปี 2025) บัญชี Douyin หลักของศูนย์ฯ (@dongfang_tv ภายใต้ชื่อ “东方融媒体中心”) มียอดผู้ติดตามกว่า 265,000 คน และมียอดกดถูกใจสะสมถึงประมาณ 6.45 ล้านครั้ง บนคลิปทั้งหมด (โพสต์วิดีโอแล้ว 1,148 คลิป)

ซึ่งนับว่าเป็นฐานผู้ชมออนไลน์ที่ใหญ่สำหรับสื่อท้องถิ่นระดับเมืองหนึ่ง นอกจากนี้ อัตราการมีส่วนร่วมโดยเฉลี่ยก็น่าสนใจ – แต่ละคลิปได้รับยอดกดไลค์เฉลี่ยประมาณ 5,600 ครั้ง มียอดความคิดเห็นประมาณ 26 ความคิดเห็นต่อคลิป และยอดแชร์เฉลี่ยราว 57 ครั้งต่อคลิป ตัวเลขเหล่านี้

สะท้อนว่า เนื้อหาของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ได้รับความสนใจและปฏิสัมพันธ์จากผู้ชมอย่างสม่ำเสมอ

ไม่เพียงเท่านั้น เนื้อหาหลายชิ้นยังประสบความสำเร็จเกินคาด ตัวอย่างเช่น การถ่ายทอดสดผ่าน Douyin ไม่ว่าจะเป็นงานเทศกาลหรือการประชุมสำคัญของเมือง ล้วนได้ยอดผู้ชมสดจำนวนมาก (หลักหมื่นขึ้นไป) และมีการบันทึกยอดเข้าชมย้อนหลังเพิ่มขึ้นอีกหลายเท่าตัวหลังไลฟ์ เช่น งานถ่ายทอดสดงานกีฬา “村BA” รอบชิงชนะเลิศ มีผู้ชมออนไลน์พร้อมกันแตะหลักหมื่น และคลิปไฮไลต์หลังแข่งมียอดวิวรวมกันเกิน 100,000 ครั้งภายในไม่กี่วัน ทั้งนี้ ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ยังได้รับ เสียงตอบรับเชิงบวก จากสาธารณชน ชาวเมืองรายงานว่ารู้สึกใกล้ชิดกับภาครัฐมากขึ้นเพราะสามารถรับข่าวผ่าน Douyin ได้ตลอดเวลา ขณะที่ผู้สังเกตการณ์ภายนอกก็มองว่าเมืองตงฟางมีภาพลักษณ์สมัยใหม่ เปิดกว้าง และน่าเยี่ยมชมยิ่งขึ้นเมื่อดูคอนเทนต์เหล่านี้

ในเชิง การยอมรับระดับประเทศ กลยุทธ์สื่อใหม่ของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ส่งผลให้ได้รับรางวัลและการยกย่องหลายครั้ง โดยเฉพาะในช่วงแรกเริ่มที่ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ได้รับการคัดเลือกให้เป็น กรณีตัวอย่างระดับประเทศ ด้านการพัฒนาศูนย์สื่อบูรณาการระดับอำเภอ/เมือง (Top 10 County – level Integrated Media Centers) เมื่อปี 2020 แสดงถึงความเป็นผู้นำในการประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัล (รวมถึง Douyin) ของศูนย์ฯ เทียบเท่ากับเมืองอื่น ๆ ทั่วประเทศ อีกทั้งในรายงานประจำปีด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของศูนย์ฯ ยังระบุถึงความสำเร็จในการเพิ่มพลังการสื่อสารของแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น การถ่ายทอดสดกิจกรรมผ่าน Douyin ที่มีผู้ชมหลักหมื่น และการที่บัญชี WeChat ทางการของศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟาง ได้รับการจัดอันดับให้เป็นบัญชีเชิงนวัตกรรมโดดเด่นประจำปี 2022 – 2023

สรุปได้ว่า ศูนย์สื่อบูรณาการเมืองตงฟางประสบความสำเร็จในการใช้ Douyin เป็นช่องทางยุทธศาสตร์ในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ โดยสามารถผสมผสานการตลาดเมือง การประชาสัมพันธ์ภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชน รูปแบบคอนเทนต์ทันสมัย และการเล่าเรื่องท้องถิ่นเข้าไว้ด้วยกันอย่างลงตัว ผลลัพธ์ที่ได้ไม่เพียงวัดจากยอดผู้ติดตามและปฏิสัมพันธ์ที่สูงขึ้นเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงความไว้วางใจ และ ความภูมิใจในท้องถิ่น ที่เพิ่มขึ้นในหมู่ประชาชน ตลอดจน ภาพลักษณ์ใหม่ ของเมืองตงฟางที่ถูกส่งต่อไปสู่สายตาภายนอกอย่างสร้างสรรค์และทรงพลังผ่านโลกออนไลน์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี